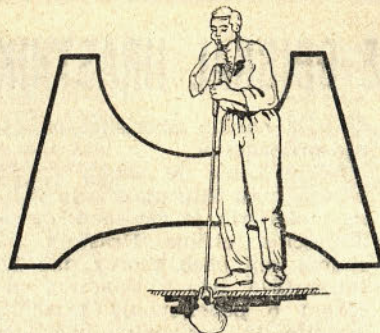

Steklar

Urejuje uredniški odbor: Kozole Drago, Vračun Viljem, Racki Viktor, ing. Tramte Franc, Strgaršek Janko, Janežič Alojz, Gerhard Jože. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. - Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. — Naslov: »Steklar« glasilu kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. Tisk in klišiji GP »Celjski tisk« Celje

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto IV.

HRASTNIK, 8. 11. 1968

ŠT. 10

PREDSEDNIK TITO JE OBISKAL HRASTNIK

Predsednik republike tovariš Tito je v ponedeljek, dne 14. oktobra obiskal Hrastnik, si ogledal Steklarno, se ustavil pri tovarni kemičnih izdelkov, spregovoril pionirjem in občanom pred šolo narodnega heroja Rajka, sodeloval na pogovoru v rudniški čakalnici in se krajši čas zadržal v Čečah.

V ponedeljek ob 10.30 se je občanom, delovnim ljudem in mladini iz Hrastnika izpolnila dolgoletna želja. Predsednik republike Josip Broz-Tito je izpolnil obljubo, ki jo je dal že pred nekaj leti, da bo namreč našel potreben čas za obisk našega kraja. Hrastničani so se na obisk visokega gosta nadvse skrbno pripravili. Naš kraj si je za to priložnost nadel slavnostno podobo. Ljudje so slovesno okrasili svoje domove, ulice, tovarniška poslopja. Mnoge zastave, državne, slovenske in partijske so tega dne zaplapolale v Hrastniku, med njimi številni napisi z dobrodoščico tovarišu Titu.

Bil je prijeten sončen dan, ko se je na železniški postaji Hrastnik ustavil modri vlak, iz katerega je dobro razpoložen in nasmejan izstopil predsednik Tito.

Visokega in dragega gosta, tovariša Tita, njegovo soprogo Jovanko, Sergeja Krajgherja, Lidijo Šentjunc, Miha Marinka, Vladimirja Popoviča in Staneta Dolanca so najprej pozdravili predsednik občine Hrastnik Milan Babič, sekretar komiteja občinske konference Tone Prošenc, sekretar revirskega komiteja ZK Marjan Orožen, predsednik občinske konference SZDL Hrastnik Viktor Malovrh, rudarska godba in kakih 1500 občanov.

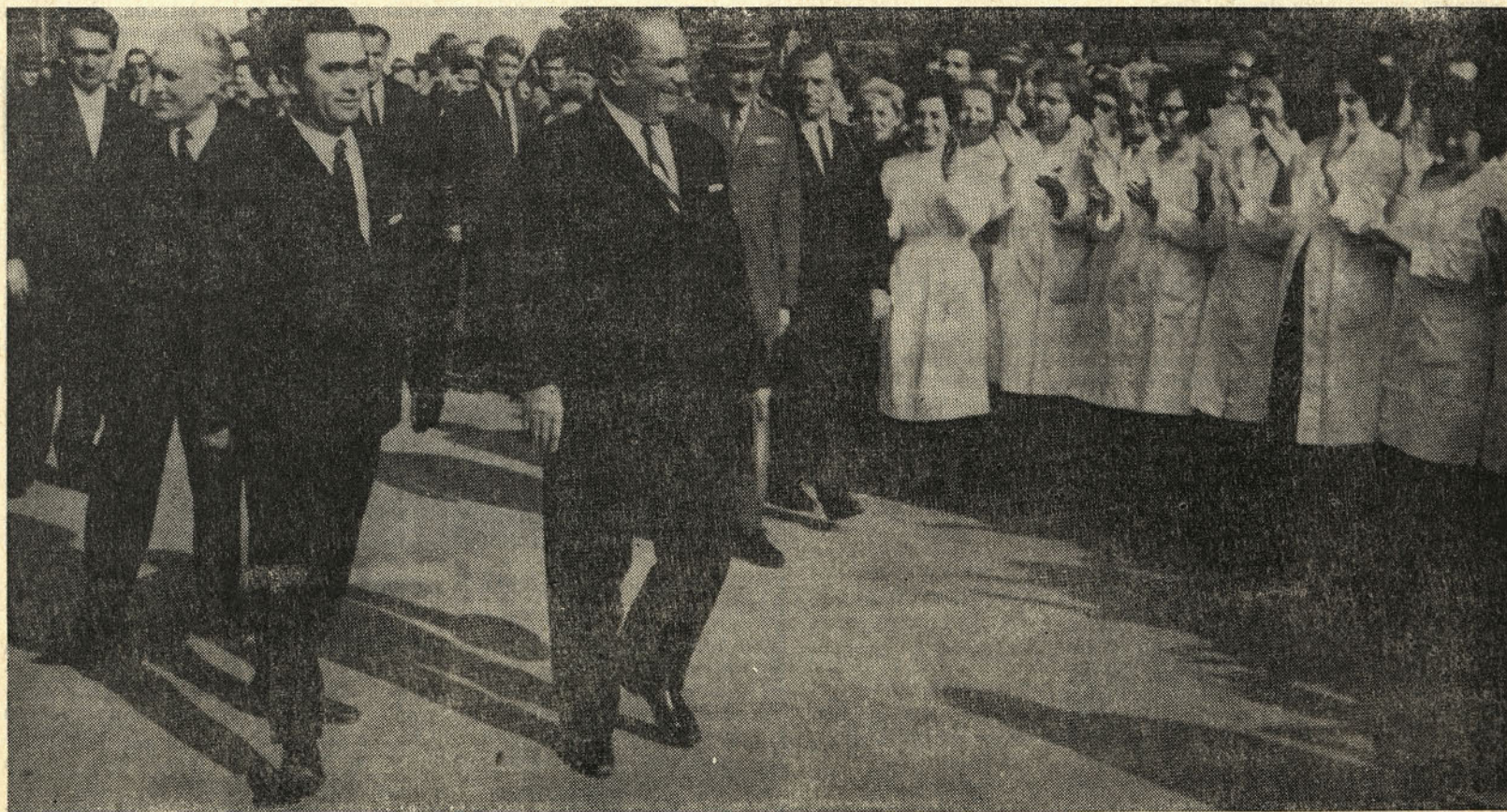
Pionirja Bojan Šibila in Janja Videnšek pa sta tovarišu Titu in Jovanki poklonila cvetje. Predsednik Tito in njegova soproga Jovanka sta se za izkazano pozornost toplo zahvalila. Tovariš Tito je prisrčno odzdravljaval množici Hrastničanov vso pot od železniške postaje do Steklarne. Prav tako prisrčno pa so visokega gosta sprejeli v Steklarni, pr-

vem postanku njegovega obiska v Hrastniku. Tu ga je pričakala velika množica ljudi, med njimi številni steklarji in drugi. Tovarišu Titu je zaželel dobrodoščico predsednik centralnega delavskega sveta Franjo Krsnik, mladince Volfand Frida in Cigler Janez pa sta njemu in soprogi Jovanki izročila šopke cvetja. Zatem so predsedniku Titu predstavili vodilne delavce Steklarne in nekatere člane vodstev družbenopolitičnih organizacij podjetja. Tovariša Tita so povabili na ogled tovarniških prostorov. Predsednik republike si je z zanimanjem ogledal posamezne obrate podjetja, se pogovarjal z delavci in dalj časa opazoval nastajanje steklenih izdelkov v ročni izdelovalnici in drugod, zlasti v obratu za avtomatsko proizvodnjo. Proizvodni proces sta mu pojasnjevala direktor podjetja Klanšek Jože ter tehnični direktor inženir Maks Mrcina.

Tako kot pri prihodu v Steklarno so tudi pri izhodu vsi navzoči vzklikali tovarišu Titu, on

pa je nasmejan odzdravljaval. Predsednika Tita so potem povabili pred mikrofonom. Tu mu je predsednik centralnega delavskega sveta Franjo Krsnik izročil darilo steklarskega kolektiva, obežilnik, v katerem je bila miniaturna steklarska peč, Jovanki Broz pa stekleno vazo. Direktor podjetja je izročil album fotografij neposredno iz prvih minut njegovega obiska v Hrastniku. Tovariš Tito se je pošalil: »Toda vi delate še hitreje kot jaz...« Tito se je nato vpisal v spominsko knjigo in se zahvalil za izkazano pozornost in gostoljubje ter pozdravil kolektiv podjetja in množico, ki mu je ves čas navdušeno vzklikala. Še nekaj posnetkov in kolona avtomobilov je nadaljevala pot proti središču Hrastnika. Tita in njegovo spremstvo so ustavili neposredno pred tovarno kemičnih izdelkov. Tu ga je pričakalo več sto ljudi, med njimi delavci Tovarne kemičnih izdelkov. Uslužbenka podjetja je izročila Titu in nje-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Visoki gost maršal TITO v spremstvu predsednika občinske skupščine Hrastnik MILANA BABIČA prihaja med člane kolektiva steklarne

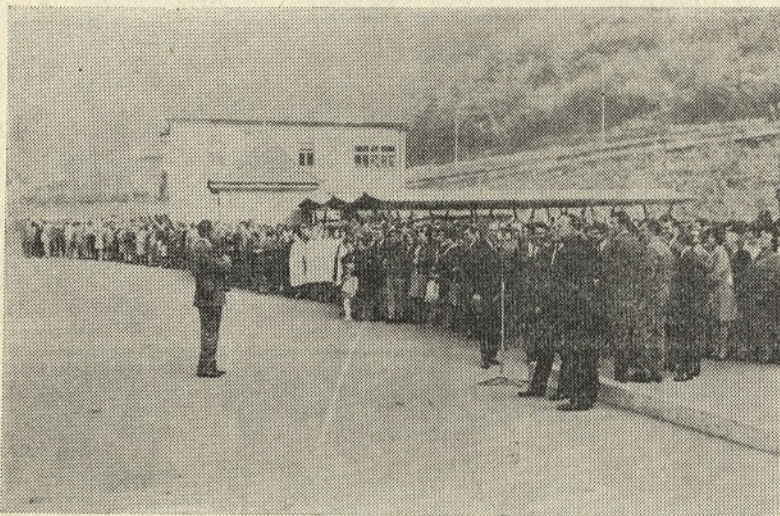
PREDSEDNIK TITO JE OBISKAL HRASTNIK

govori soprogi Jovanki šopek cvetja, zatem pa je predsednik delavskega sveta Jože Rome pozdravil dragega gosta in mu v imenu kolektiva tovarne kemičnih izdelkov podaril umetniški kipec delavca. Predsednik Tito se je toplo zahvalil za spominsko darilo in se potem pozdravil z vodstvom tovarne.

Prisrčen sprejem pa so pripravili predsedniku Titu pionirji in

da v ta namen izkoristim današnjo priložnost.«

Milan Babič je zatem izročil predsedniku Titu plaketo in listine, v katerih je zapisano, da je Skupščina občine Hrastnik na skupni seji obeh zborov dne 19. julija 1976. leta v skladu z odlokom o podeljevanju priznanj častnim in zaslužnim občanom občine Hrastnik, sklenila podeliti kot prvemu plaketo častnega ob-

Člani kolektiva steklarne nestrno čakajo na visoki obisk

očani pred šolo narodnega heroja Rajka na Logu. Predsedniku in gostom je najprej zapel pionirski pevski zbor. Predsednik Hrastniške občine Milan Babič je imel krajši nagovor, v katerem je med drugim poudaril, da so občani Hrastnika enotni s tovarišem Titom in Zvezo komunistov v ocnah našega notranjega razvoja in mednarodnega položaja. »Bodite prepričani« je dejal Milan Babič, »da stoje občani Hrastnika čvrsto in odločno pripravljeni, skupaj z vsemi našimi ljudmi, braniti neodvisnost in samoupravni razvoj naše družbe. Pred leti je skupščina naše občine, kot so to storili tudi mnogi ostali kraji v Sloveniji in Jugoslaviji, za vaša prizadevanja sprejela sklep, da vam podeli častno občanstvo. Glede na to, da naša komuna podeljuje častnim občanom posebna priznanja in plakete, dovolite,

čana občine Hrastnik — Josipu Brozu Titu.

Jovanki Broz je pionirka Joža Čuljk izročila album šolskih risb. Predsednik Tito je stopil k mikrofону in se je najprej zahvalil za izkazano čast in zatem med drugimi dejal, da pozna Hrastnik in ve, v kakšnih delovnih razmerah so delali domačini. »Danes, ko smo si ogledali modernizirano tovarno, ki se bo še širila in ki bo pomagala dvigati standard, danes, ko smo spoznali, koliko truda je veljalo delovne ljudi, da so z lastnimi vlaganji vse to zgradili, ob spoznanju, da je lepša prihodnost v njihovih rokah, nismo več zaskrbljeni«. Ko je govoril mladim, je poudaril, da se morajo učiti in spoznati, kaj je dobro in slabo ter dejal, da bodo starejši storili vse, da bo otroštvo novih generacij lepše in srečnejše.

Tudi sprejem pred upravo Rudnika Hrastnik je bil prisrčen. Tu so se s predsednikom Titom pozdravili tudi rudarji, predvojni komunisti in nosilci partizanske spomenice. Zatem pa se je predsednik Tito udeležil pogovora v rudniški čakalnici.

Predsednik občine Milan Babič je govoril o uspešnem razvoju hrastniškega gospodarstva, Jože Zorčič o problematiki zasavskih premogovnikov, Franc Sihur o problemih upokojencev, Tone Prosenc o delovanju Zveze komunistov in Viktor Malovrh o kulturni dejavnosti v občini.

Trije hrastniški rudarji, ki so prišli naravnost iz jame, so pozdravili predsednika Tita in mu izročili prižgano rudarsko svetilko.

Predsednik Tito je imel krajši govor, v katerem je poudaril, da bo potrebno vskladiti pokojnine med starimi in novimi pokojninami ter se zavzel, da je potrebno rešiti tudi probleme, ki tarejo rudarje. Ko je govoril o vtisih z obiska v steklarni, je omenil nove avtomatske stroje.

»Novi moderni stroji v naših tovarnah povečujejo dohodek. Ob strani pa je odprto vprašanje delavcev, ki jih nadomeščajo. Del dobička od novih strojev moramo nameniti razvoju, napredku, odpiranju novih delovnih mest.« Predsednik Tito je zatem poudaril, da so zdaj naši napori usmerjeni v modernizacijo proizvodnje.

Perspektiva Hrastnika ni črna, je ugotovil prav nasprotno. 800 dolarjev narodnega dohodka na

prebivalca je 3-krat večja kot marsikje drugod pri nas, vendar tudi teh 800 dolarjev ne sme zadovoljiti hrastniškega rudarja, steklarja ali kemika.

Ko je govoril o mednarodnem položaju, je predsednik Tito odločno povedal, da smo pripravljene z vsemi silami braniti neodvisnost. Hočemo biti še naprej samostojni, trudimo se, da bi v miru enakopravno sodelovali z vsemi narodi. Predsednik Tito je poudaril veliko enotnost in povezanost naših narodov, kar je največji porok naše svobode in neodvisnosti.

Rudarji so poklonili tovarišu Titu album grafik akademskega slikarja Janeza Kneza, predsednik pa se je vpisal še v spominske knjige učencev šole heroja Rajka, rudnika in občine.

Zatem se je s spremstvom odpeljal v združni dom v Čečah. Pevci Združenih moških zborov so predsedniku Titu in spremstvu zapeli med kosilom podoknico. Predsednik in njegova soproga sta se na vrtu slikala z domačini, večkrat pa je tovariš Tito zelo dobro razpoložen slikal tudi druge.

Prehitro je potekel čas, ko se je predsednik Tito moral posloviti od Hrastničanov. Vendar bo vsem, ki so se ta oktobrski dan srečali s tovarišem Titom, mu stisnili roko ali ga vsaj videli, ostal vedno v prijetnem spominu.

Burkele Pavle
Vidic Milan

PRED MLADINSKIMI KONFERENCAMI

Po dokaj neaktivni letni sezoni so se mladinski aktivisti našega kolektiva ponovno sestali na razširjeni seji tovarniškega komiteja Zveze mladine.

Na sestanku so se dogovorili o terminih in pripravah na redne letne konference aktivov ZM po obratih in tovarniški letni konferenci ter o aktivnosti, ki bo spremljala priprave.

obrata se bodo zbrali na letni konferenci 10. novembra, mladi aktiva ZM brusilnice in slikarnice pa 9. novembra.

Letna konferenca mladih celotnega kolektiva pa bo v nedeljo, 24. novembra ob 14.30 v sejni dvorani v Gradu.

Tovarniški komitej je v zvezi s konferenco celotnega kolektiva sprejel naslednje sklepe:

Mladinci in mladinke iz Hrastnika na izletu v Kočevskem rogu

Okvirni program predkonferenčne aktivnosti je usmerjen v priprave na same konference, organizirali bodo več klubskih večerov, do konferenc bodo pripravili več predlogov za sprejem mladih v Zvezo komunistov itd.

Konferenca aktiva ZM uslužbenici-profesionisti bo 5. novembra, mladinci in mladinke notranjega

1. Letošnja redna konferenca mladih našega kolektiva bo delegatskega sistema, in to:

- aktiv ZM notranji obrat 50 delegatov;
- aktiv ZM brusilnica-slikarnica 20 delegatov in
- aktiv ZM profesionisti-uslužbenici 20 delegatov.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Kolektiv Steklarne Hrastnik

Obisk predsednika Tita pomeni za vse naše občane enkratno doživetje. To dokazuje razpoloženje ljudi po njegovem odhodu in pozitivna ocena obiska s strani predsednikovih najozjnih sodelavcev.

Zato čutimo za svojo dolžnost, da se vsem tistim, ki so kakorkoli prispevali k uresničitvi obiska in ugodnemu počutju dragih gostov, predvsem pa predsednika in njegove soproge, med nami, najtopleje zahvalimo.

Hrastnik, dne 19. 10. 1968

Skupščina
in družbeno-politične organizacije
občine Hrastnik

Lastno ročno:
Milan Babič,
Viktor Malovrh,
Zdenko Ulaga,
Tone Prosenc,
Franci Kovač,
Maks Jakopič.

Priznanje povečane delovne dobe

S sprejetjem zakona o delovnih mestih, kjer se šteje delovna doba s povečanimi štetjem, je naložena predvsem kadrovskim službam v podjetju dokaj odgovorna naloga. Gre namreč za to; pri popisu oseb, ki jim gre ta pravica, je treba paziti, da poedinci, ki so v podjetju, ne bi bili vnešeni v spisek, po katerem se priznava povečana delovna doba ob upokojitvi.

V našem podjetju je zasedala komisija, sestavljena iz predstavnika komunalnega zavoda za socialno zavarovanje v Ljubljani, predstavnika inšpekcije za delo občinske skupščine Hrastnik in predstavnika našega podjetja. Komisija je ugotovila, da so v našem podjetju taka delovna mesta, ki se štejejo s povečanjem (Ur. list SFRJ, št. 17/68).

Po tem zapisniku so upravičeni do povečane delovne dobe delavci, ki delajo na naslednjih delovnih mestih:

1. Ročni pihalci;
2. Krogličarji;
3. Nabiralci na KIKO;
4. Nabiralci na preši;
5. Zidarji šamoterji.

Poleg delavcev na navedenih delovnih mestih je komisija upoštevala in naredila spisek oseb, ki so zapustile delovna mesta, kjer se šteje delovna doba s povečanjem in so delali več kot pet let. Upravičenci do povečane delovne dobe v našem podjetju so:

1. Ročni pihalci;
2. Nabiralci na KIKO;
3. Nabiralci na preši;
4. Krogličarji;
5. Zidarji šamoterji;
6. Upokojeanci, delovni invalidi in ostali.

Prosimo vse tiste, ki so upravičeni do povečane delovne dobe, pa slučajno niso v tem spisku, naj se takoj zglase v kadrovsko pravni službi podjetja.

ROČNI PIHALCI:

Abram Alojz
Abram Ivan
Bajda Jože
Barič Adolf
Barič Franc
Bevc Ivan
Bohnc Anton
Brečko Friderik
Brečko Ludvik
Brečko Rudolf
Cigler Janez
Cvelbar Venčeslav
Čepin Franc
Čičič Risto
Čudovan Zlatko
Detič Jurij
Doljšek Franc
Doljšek Stanko
Drolc Franc
Frankovič Jože
Gec Edmund
Gornik Peregrin
Gošler Ivan
Grešak Edvard
Gričar Ernest
Grum Jože
Grum Milan
Haberl Adolf
Halzer Robert
Halzer Viljem
Herek Ivan
Hohkraut Konrad
Holešek Alojz
Holešek Jože
Hudi Alojz
Jeran Ignac
Kališnik Konrad
Kavšek Karl I
Kelner Franc
Kepa Viktor
Klajn Jakob
Knap Dominik
Kolenc Janez
Košler Robert
Kovač Ivan
Krejan Jože
Kreže Stanko
Kuhar Henrik
Kumlanc Ludvik
Laneger Roman
Lendero Marjan
Leskovšek Jože
Marinkovič Peter
Markelj Franc
Maurer Oskar
Maurer Viljem
Milbauer Jože
Najdenič Franc
Novak Ciril
Ocepek Franc
Pap Edvard
Percl Adolf
Plazar Karl
Počuč Mille
Poboljšaj Marjan
Povše Alojz
Pufler Edvard
Pufler Ernest
Pufler Ivan
Pušnik Franc
Pušnik Stanislav
Racki Bruno
Racki Viljem
Radej Stane
Rancinger Ludvik
Rancinger Ivan
Razpotnik Franc
Rodošek Franc
Rodošek Karl
Rojko Jože
Rot Jože
Savkovič Ilja
Savič Momir
Sršen Edvard

Stoklasa Ivan
Stoklasa Jože
Stopinšek David
Stopinšek Franc
Strgaršek Bruno
Slenc Erih
Soba Jože II.
Srenk Adolf
Stokljaj Mirko
Suljagič Rane
Tavčar Lado
Tosič Nikola
Trinkar Viljem
Trinkar Stanislav
Učakar Maks
Učesanek Ignac
Vidmar Franc
Vidmar Viljem
Veber Franc
Volfand Alfred
Volfand Viktor II.
Zaletel Viljem
Zalokar Anton
Zupan Ivan
Zupančič Hinko
Zagar Franc
Zagar Rajko

NABIRALCI STEKLA NA KIKO STROJU:

Abram Jože
Arlič Stanislav
Bizjak Karl
Blaznik Alojz
Brglez Leopold
Brglez Rihard
Burkelj Franc
Čadež Milan
Delpin Gerard
Dimitrijevič Milorad
Dolenc Ciril
Drač Mihael
Ekič Đemal
Grum Ivan
Hafner Ivan
Jerkovič Jakob
Jovan Gvido
Jovan Ivan
Kajlič Franc
Kandolf Milan
Kavšek Alojz
Kavšek Karl II.
Kepa Ivan
Kerin Vinko
Klanšek Rado
Klenovšek Alojz I.
Knez Milan
Kodrun Ivan
Korbar Stane
Kosec Viktor
Kosmač Franc
Kralj Jože
Kramžar Alojz
Kraševac Alojz
Lapornik Milan
Levačić Anton
Marinkovič Dimitrij
Matko Franc
Metcir Ciril
Milkič Milan
Mladenovič Slobodan
Musar Silvo
Oprešnik Anton
Orsag Rado
Peklar Ivan
Peklar Oto
Pikelj Andrej
Pikelj Branko
Plazer Pavel
Podmenik Branko
Povše Viljem
Požun Alojz
Režen Jože
Rizvič Omer

Sladič Matija
Sladič Silvo
Stopinšek Ignac
Stritar Marjan
Strmljan Franc
Šepetavec Ivan
Smagelj Stanislav
Špitaler Emil
Soba Jože I.
Šunta Alojz
Šunta Anton
Spegljč Karl
Tosič Ratko
Tržan Ivan
Vajdič Stanko
Vodeb Ivan
Volaj Franc
Volaj Jože
Volaj Oto
Volavšek Jože
Volfand Rudolf
Volfand Viktor I.
Vrtičnik Jože
Zajc Bogomir
Zajc Jože
Zaletel Mirko
Završnik Leopold II.
Zatler Alojz
Zmazek Stanko
Zupanc Emil
Zupaneč Franc
Zagar Mirko
Zulič Milan

NABIRALCI STEKLA NA STISKALNICI:

Bičanič Karl
Bočko Franc
Brglez Henrik
Godler Albin
Godicelj Vinko
Gunzek Alojz
Hočevar Adolf
Hrup Stanislav I.
Jeran Franc
Jerman Alojz
Knez Ivan
Kolman Anton
Kolman Roman
Koraj Gabrijel
Kosec Alojz
Košič Franc
Kunšek Ladislav
Mačkovšek Alojz
Mekše Mirko
Pepelnjak Alojz
Peršič Anton
Pertinač Mihael
Pivec Anton
Prašnikar Franc
Rižnar Alojz
Rižnar Ferdinand
Salmič Franc
Smešnik Ivan
Smodič Julij
Sodič Franc
Strgaršek Anton
Šere Stefan
Šerer Matija
Škoberne Alojz
Štiher Robert
Tovornik Ivan
Vidmar Jože
Vidmar Maksimiljan
Vidmajer Ferdinand
Zupan Janko
Zupan Franc

KROGLIČARJI

Anderlič Alojz
Babič Ernest
Bajda Franc II.

Bajda Martin
Baljkovič Đerosim
Brečko Janez
Brečko Franc II.
Brečko Vlado
Bokalič Alojz
Brunšek Jože
Dolinar Ivan
Drnovšek Silvo
Durnik Ivan
Horvat Jože
Hrup Stanislav II.
Kajlič Anton
Kaluža Ivan
Knez Jože
Korošec Mirko
Kovač Alojz
Korošek Stanko
Križanec Rudolf
Križnik Ivan
Kumlanc Bogdan
Lipar Anton
Majdič Branko
Peklar Jože
Perko Vladimir
Pokrajac Milorad
Povh Branko
Prah Ivan
Rancinger Venčeslav
Ribič Jože
Rončević Spiro
Sinkovec Leopold
Smlid Ludvik
Smlit Franc
Srenk Drago
Tavčar Martin
Tavčar Vincenc
Tosič Peter
Vengust Zvonimir
Vidmar Karl
Zagar Viktor

POIMENSKI POPIS DE-
LAVCEV PRI STEKLARNI
HRASTNIK, KI SO BILJ
PRED UPOKOJITVIJO
OZIROMA PRED NASTAN-
KOM INVALIDNOSTI ALI
PRED PREMESTITVIJO
ZAPOSLjeni NA DELOV-
NIH MESTIH, NA KATE-
RIH SE ZAVAROVALNA
DOBA ŠTEJE S POVEČA-
NIM TRAJANJEM.

PIHALCI:

Bajda Matija
Bajda Matija
Benčina Emil
Blaško Viktor
Cepin Anton
Frankovič Pavel
Frankovič Pavel
Frankovič Anton
Fridrih Henrik
Fridrih Maks
Gec Franc
Gec Jože
Gec Karl

Grčar Karli
Grum Ivan
Haberl Adolf
Hudi Alojz
Jager Ivan
Jugovar Rihard
Kašner Alojz
Kelner Alojz
Kelner Julijan
Kelner Franc
Knez Alojz
Knez Matija
Kolman Ivan
Kovač Janez
Kotnik Matija
Kraus Adolf
Laneger Anton
Martini Hinko
Maurer Viljem
Medved Karl
Obermajer Anton
Ocepek Franc
Ojsteršek Franc
Ojsteršek Ivan
Oprešnik Anton
Ovnik Alojz
Papež Franc
Peitl Franc
Petrič Stefan
Pufler Ernest
Racki Ivan
Racki Jože
Rancinger Venčeslav
Stoklasa Edvard
Stopinšek David
Strašnik Viljem
Sinkovec Evgen
Sketako Avgust
Slenc Friderik
Srenk Anton
Subi Stanko
Tosič Jovan
Učesanek Jože
Veber Beno
Volfand Franc
Volfand Viktor
Vovk Franc
Vujšič Miljan

ZIDARJI — SAMOTERJI

Bajda Franc
Blaško Viktor
Brečko Stanislav
Crnkovič Milan
Delpin Gerhard
Gračner Ivan
Hriberšek Venčeslav
Jontez Janez
Kekič Ilja
Krečan Mirko
Krsnik Franjo
Laznik Stane
Lipovšek Franc
Papež Franc
Prižmoht Bojan
Racki Jože
Rancinger Ludvik
Santej Alojz
Spacapan Roman

Stojs Henrik
Učesanek Ludvik
Verač Anton
Vidovič Franc
Vovk Erh
Vračun Viljem
Žibert Franc
Žibert Robert
Žlindra Oto

NABIRALCI:

Abram Franc
Abram Stanislav
Alt Ervin
Barič Albert
Barič Alojz
Brečko Slavko
Cigeljnjak Stefan
Delpin Anton
Gerhard Jože
Grlica Jože
Janežič Alojz
Kajzer Franc
Karabeg Suljo
Kaluder Milan
Klenovšek Franc
Komat Mihael
Laznik Ivan
Lipar Anton
Ločičnik Maks
Mastrnak Viktor
Marot Peter
Peklar Mirko
Peitl Izidor
Percl Anton
Percl Franc
Peršič Jože
Peršič Franc
Plazar Bernard
Poboljšaj Alojz
Potočan Alojz
Prah Jože
Prah Stanislav
Rancinger Jože I.
Rancinger Jože II.
Reberšek Jože
Rizman Franc
Rožan Rudolf
Savlozzi Alojz
Savič Ernest
Seničar Ludvik
Simeršek Franc
Strašek Jože
Špitaler Avgust
Štiher Robert
Tovornik Karl
Tutner Franc
Učakar Alojz
Vidmar Jože
Vintar Alojz
Vretič Ivan
Zalaznik Jernej
Zore Vinko
Zupanc Edvard
Zupanc Viljem
Žlindra Jože
Za komisijo:
Janežič Alojz

PRED MLADINSKIMI KONFERENCAMI

(Nadaljevanje z 2. strani)

Konferenci pa bodo seveda lahko prisostvovali tudi drugi mladi, če bodo to želeli.

2. V okviru priprav bo TK ZM organiziral dvodnevni seminar, na katerem bodo sodelovali vsi dose-danji aktivisti in tisti, ki bodo aktivno vključeni v sekretariate in komisije v naslednjem obdobju.

3. Vodstvu Zveze komunistov predlaga, da bi na konferenci sprejeli v Zvezo komunistov določeno število mladih, katerih predloge bodo pripravili aktivni ZM sami.

Na sestanku so med drugim ugotovili, da bodo naleteli na največje težave pri kadrovanju, ker manjka izkušenejših mladincev, temu pa je delno kriva tudi pretekla kadrovska politika.

Začrtani so bili že nekateri ob-isi razprav, iz česar izhaja, da mlade najbolj boli dejstvo, da po vključitvi mladega človeka v Zve-zo komunistov pusti organizacija samega in se tako več ne zna sam orientirati, to pa povzroča izstopa-rje in nezaupanje v organizacijo. Izgleda, da bodo o tem vprašanju zelo ostre debate.

Na dan prihajajo ponovno neka-teri stari problemi, katerih se or-ganizacija ZM nikakor ne more otresti in se bodo tako ponovno pojavili na dnevnem redu.

Skratka, pričakujejo, da bodo konference odraz pretekega dela, potrebno pa bo ostreje začrtati programe dela in jih tudi izvajati.

Strgaršek Janez

Zahvala

Steklarska godba »Svobode II« se zahvaljuje vsem članom kolektiva, upravnemu odboru, sindikalni podružnici in central-nemu delavskemu svetu, ker so nam omogočili nabavo novih inštrumentov. Godbeniki pa se obvezujemo, da bomo znali ce-niti tovariško gesto in razumevanje.

Godbeniki »Svobode II«
STEKLARNE HRASTNIK

NEKAJ O UPORABI ROČNIH GASILNIH APARATOV

V vsakodnevem našem življenju nam preti nevarnost požara. Številne snovi se uporabljajo in vedeti moramo, ali so vnetljive in na kakšen način se lahko hitro in uspešno gasijo. Znano je, da požar začne z malim plamenom, ki iz sekunde v sekundo raste. Gorenje je lahko počasno kot je primer z mokrim lesom, lahko je zelo hitro — primer celuloid. To pomeni, da hitrost gorenja zavisi od kemičnega sestava snovi in drugih faktorjev.

Za normalne požare velja pravilo, da je plamen že po 2 minutah trikrat večji od začetnega plamena, po 4 minutah že 11-krat večji in po 8 minutah že 50-krat večji, to pomeni, da je gašenje najbolj uspešno, če čimprej začnemo. Motorna črpalka je v začetku nepotrebna ravno tako kot eno vedro vode za velik požar. V praksi ni mogoče takoj pripraviti gasilsko intervencijo, da bi požar gasili že v začetku, zato naj bo gašenje v tovarni najprej brez gasilcev, vsak delavec naj bo seznanjen, kako naj to naredi. Seveda naj uporabi ob tem sredstvo, ki je prav namenjeno za to. To sredstvo je ročni gasilni aparat, imenovan minimaks.

Pri nas imamo nastavljenih po obratih 5 vrst ročnih gasilnih aparatov, in to Vh-10, Ph-10, S-T 6, CO₂-17 in T-18, tetra klorogljik. Ob priliki pregleda požarno varnostnih naprav se je ugotovilo, da večina delavk in delavcev ne zna ravnati z aparati. Pri nekaterih je ugotovljeno, da jih je strah, ne zaupajo, bojijo se, da se bo razpočil itd., vendar lahko trdim zanesljivo, da so aparati zanesljivi in do tega ne more priti. Potrebno jih je le razlikovati, ker sprožitvev aparatov je pri večini podobna, vendar ima vsak svojo značilnost, npr.:

Aparat Vh-10 na vodo (na sliki). Na vrhu aparata opazimo udarno iglo, kar pomeni, da aparat obrnemo in udarimo z udarno iglo ob tla, aparat obdržimo obrnjen in brizgamo v ogenj. Aparat Vh-10 nam služi za gašenje začetnih požarov navadnih gorljivih snovi kot so: les, lesna volna, papir, tekstil, razni odpadki itd. Nikakor pa ne smemo z njim gasiti lahke vnetljive tekočine (bencin, nafta, olje) in elek-

trične naprave. Domet curkov je približno 7 m. Ker sta si aparata Vh in Ph zelo podobna, je vredno omeniti, da ima Ph aparat vijak, ki se odvijne, Vh pa udarno iglo. V kolikor aparat slučajno ne začne delovati v 10 sekundah, ga moramo takoj odstraniti iz rok.

Aparat Ph-10 na peno je zelo podoben aparatu Vh-10. Služi nam za gašenje lahke vnetljivih tekočin (bencin, nafta, olje, razgrete masti, v sili lahko gasimo tudi trda goriva kot so les itd. Nikakor pa ne smemo z njim gasiti električnih naprav. Z aparatom Ph-10 ravnamo takole: prinesemo ga čim bližje ognju, postavimo na tla, odvrnemo vijak na vrhu aparata, nato aparat obrnemo na glavo, nekajkrat ga obrnemo, da se v njem kemikalije zmešajo in v obrnjenem položaju z glavo navzdol brizgamo v ogenj.

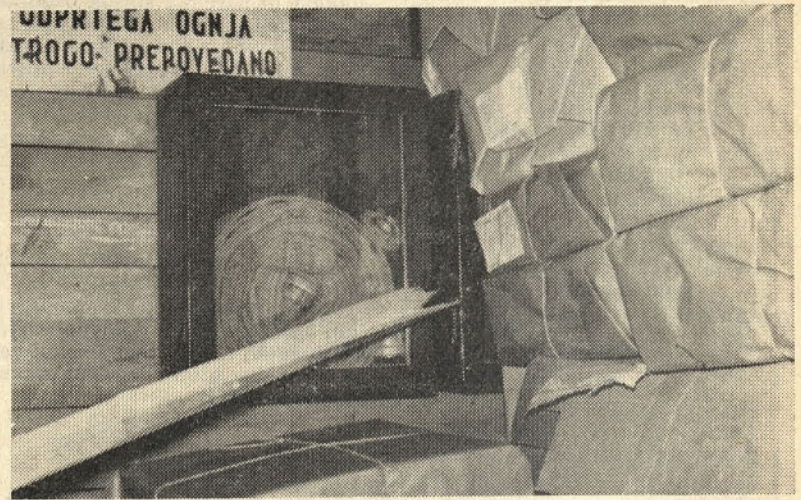
Aparat T-17 — CO₂: teh aparatov imamo več vrst, so pravzaprav jeklenke na kolesih. Pri nas uporabljamo 3 vrste, in to CO₂-5 brez koles, CO₂-10, CO₂-2 × 30. Uporabljamo jih za gašenje vseh električnih naprav — lahko pod tokom za gašenje gorljivih tekočin, bencina, nafte, olja itd.; praktično je vsestransko uporaben. Ravnamo pa takole: Aparat prinesemo čim bližje požaru, odvijemo ustnik, ga namerimo na rob ognja in jeklenko odpremo. Pri tem moramo paziti, da ročnik krepko primemo za ročaj, ker ga reakcijska sila lahko iztrga iz rok. Pri majhnih aparatih CO₂-5 imamo jeklenke, ki se na vrhu odvijajo, nekatere pa imajo kar vzvod, ki je zaščiten z zatičem, tega najprej potegnemo ven in potem pritisnemo vzvod — ročico navzdol; curek ogljikovega dvokisa iz jeklenke ima domet 2—3 m, gasimo vedno z roba od sebe proti sredini.

Aparat S-T-6 je aparat za suho gašenje na prah. Z njim gasimo vse vnetljive tekočine kot so: bencin, nafta, olje, plinske instalacije, električne naprave, vse vrste motornih vozil, lesni in papirni material in podobno. Spoznamo ga po tem, da ima ob strani majhno jeklenko, ročnik ima na koncu ventil na vzvod na gumi cevi. Aparat prinesemo na mesto požara, vzamemo v desno roko ročnik in z roko pritisnemo

vzvod ventila na ročniku, z levo roko odvijemo ventil na mali jeklenki, ki je pritrjena ob strani aparata. Curek praha, ki ima domet 4—5 m, usmerimo v žarišče požara.

Zadnji aparat, ki se pri nas uporablja, je tetraklorogljik aparat, ki ga lahko uporablja le iz-

in reda v naši tovarni, vse je bilo na svojem mestu, vsak je na svojem mestu držal red. Žal se je kmalu po obisku začelo vse to zanemarjati. Omenjam to, ker je red velikega pomena ob priliki požara. Večnoma nastanejo požari ponoči in takrat je nujno izklopiti električni tok, t-rej nastane

vežban gasilec, ker je v zaprtih prostorih zelo nevaren in ga brez plinske maske ne uporabljamo. V tovarni smo te vrste aparatov že povsod odstranili, ker so zelo nevarni. V krajšem času bomo izločili še ostale.

Aparat Ph-140, ki je na sliki (je v spodnjih prostorih avtom. proizvo.), proizvaja velike količine kemične pene (preko 700 litrov) in ga ne priporočamo aktivirati, če je ogenj manjši. Za začetne manjše požare je pripravljen aparat Ph-10, ki zadostuje za začetne požare; če se ugotovi, da T-10 aparat ne zadostuje, se naj potem aktivira večji.

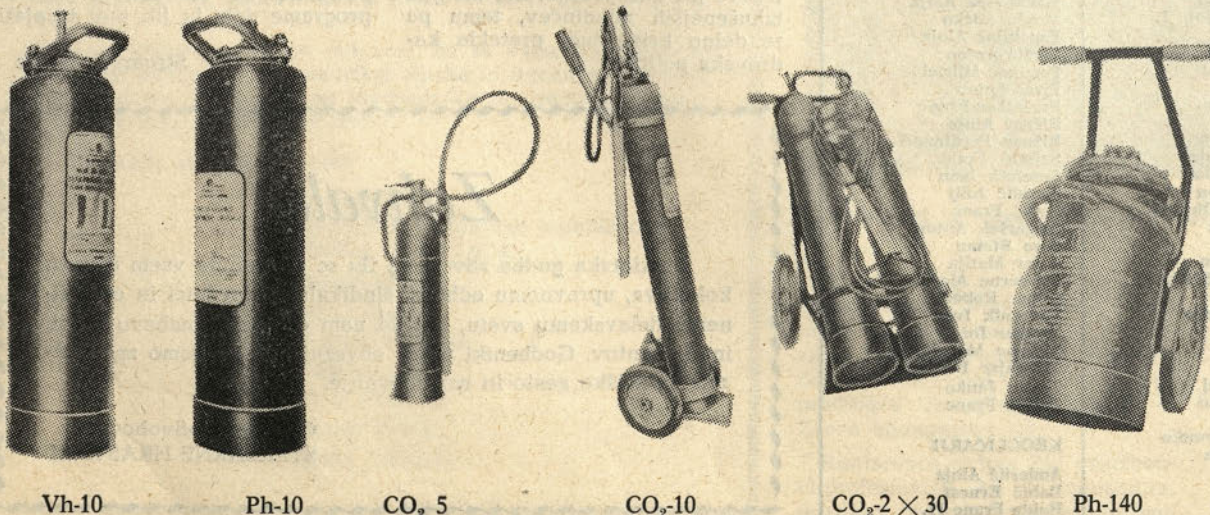
Pri gašenju ravnamo takole: pripeljemo ga čim bližje požaru, odvrnemo vijak na vrhu aparata, nekajkrat potresemo z njim gor in dol in ko začne iz ročnika brizgati pena, ga pustimo obrnjenega navzdol (ročaji morajo biti na tleh) in začnemo z gašenjem. Pri aktiviranju aparata Ph-140 morata biti navzoča najmanj dva.

Ob obisku predsednika republike tov. Tita smo bili priče čistoče

ne tema. Vsi dobro vemo za hodnike, prehode in ti so edina varna pot za varno gasilsko intervencijo. Če nastane tema in če so prehodi zametani, je v temi akcija zelo otežkočena, v naglici so poškodbe zelo pogostne, vrh tega nastane gost dim in če v prostoru še primanjkuje zraka, je dim še gostejši. Če so prostori neurejeni, predmeti razmetani, potem je intervencija zelo težka ali celo nemogoča. Pri gasilskih intervencijah, pa še posebno velja pravilo: »čas je zlato«, dalj ko traja začetek gašenja, večja je škoda. Po vsem tem hočem povedati le, da se pri nas da držati red, samo to ni stvar posameznika, ampak vseh, vsakega člana kolektiva. V bodoče naj se temu problemu posveča večja skrb, ken tovarno imamo lepo, samo lepa je takrat, če je v njej red in če je vse na svojem mestu.

Vse to lahko dosežemo, če bo le malo več dobre volje in če hočemo, da bomo srečni in zadovoljni. V nadaljevanju tega članka, v naslednji številki »Steklarja« bo več napisanega o tem, kako naj se vedemo, ravnamo in kaj storiti, če nastane požar v posameznih objektih oziroma od delkih.

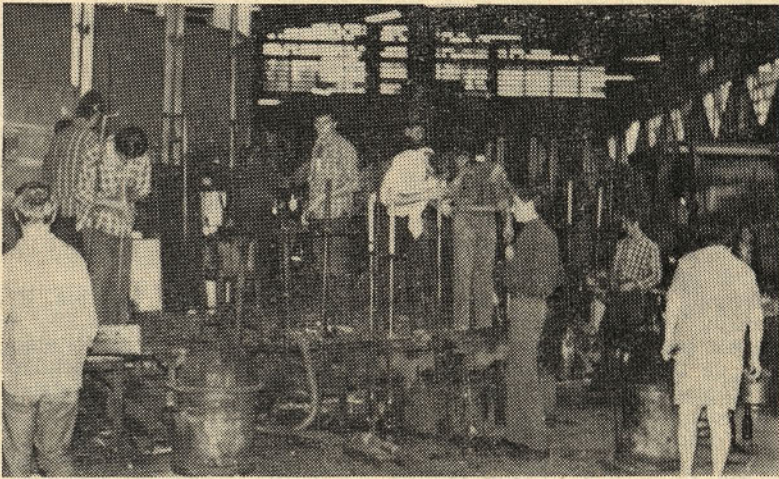
Rudi Kirmajer

dopisujte v

steklarja

AKTUALNOSTI O SKRAJŠANEM DELOVNEM TEDNU

Brigade pri izdelovanju pihanih kozarcev

V kolektivu in prav posebno na sestankih družbenopolitičnih organizacij je živo zanimanje za problematiko skrajšanega delovnega tedna. Na nedavni seji kolegija so razpravljali o ekonomskih možnostih izvajanja z zakonom predpisanih mer, kakor tudi o problemih, ki so prioritete pomena in pogostnega značaja za start na skrajšani delovni čas.

Izgledi so, da bomo v najkrajšem času konkretno razpravljali o 42-urniku, zato ne bo odveč, če se seznanimo tudi z nekaterimi aktualnostmi v okviru pravic in dolžnosti, posebno tistih, ki se neposredno nanašajo na zaposlenega (letni dopust, državni prazniki itd.).

Člen 37. Ustave SFRJ zagotavlja 42-urni tedenski delovni čas. Pravica na skrajšani delovni čas, ki je na ta način zagotovljena delavcem z osnovnim zakonom o uvajanju 42-urnega delovnega tedna, je aktivirana kot obveznost vseh delovnih organizacij, v katerih je delovni čas tedensko daljši od 42 ur. Glede na 7. člen Osnovnega zakona je najkasnejši rok za uvedbo 42-urnega delovnega tedna 5 let (7. IV. 1970) od dneva objave v Službenem listu (7. IV. 1965).

Zaradi pravilne in pravočasne izvršitve tega dela so postavljeni določeni pogoji. Glede na 2. člen in 3. člen Osnovnega zakona je potrebno, da v skrajšanem delovnem času gospodarska organizacija doseže:

- najmanj isti obseg proizvodnje oziroma uslug,
- najmanj isti netoprodukt na zaposlenega,
- najmanj isti realni osebni dohodek na zaposlenega ob ustreznem povečanju produktivnosti, ustrežajočem porastu osebnih dohodkov in nezmanjšani rentabilnosti poslovanja.

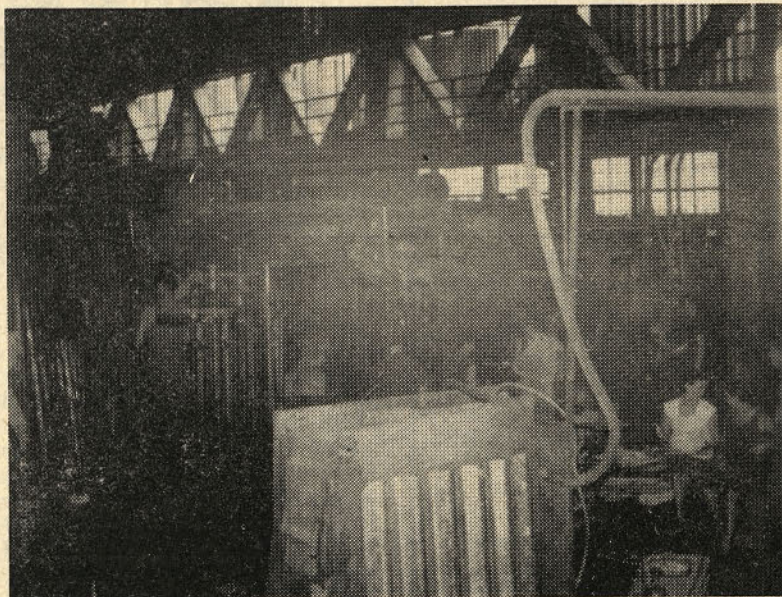
Proces uvajanja skrajšanega delovnega tedna bo vsekakor zahteval izredno veliko napore, ne samo v smislu racionalnega izkoriščanja notranjih rezerv, temveč tudi v smislu okrepitve vseh faktorjev proizvodnje, modernizacije proizvodnih kapacitet, uvajanja boljše tehnologije ter organizacije dela in proizvodnje.

V zvezi s prostimi dnevi so večkrat postavljena vprašanja, kako se ti dnevi obravnavajo, če

padejo na državni praznik, kako se računajo dnevi letnega dopusta itd. Glede na aktualnost vprašanj objavljamo odgovore javno.

Vprašanje: Ali je podjetje dolžno, da za dan državnega praznika (če ta pade na prost dan in delavec ne dela) izplača osebni dohodek?

Odgovor: Z odredbo 74. člena Osnovnega zakona o delovnih odnosih (Sl. list 43/4366 in 52/66 dalje OZRO) je predpisano, da ima delavec pravico na odmor za čas državnih praznikov in da se pri določevanju višine sredstev za osebne dohodke ti dnevi smatrajo kot dnevi, ko delavec dela. V členu 150 OZRO je enako predpisano, da se v primeru, ko podjetje uvede petdnevni delovni teden, šesti dan šteje, kakor da je

Izdelovanje stiskanih kozarcev

delavec bil na delovnem mestu v pogledu doseganja vseh pravic na osnovi dela v gospodarski organizaciji.

Iz tega izhaja, da se prosta sobota, oziroma katerikoli prosti dan, ki dopolnjuje delovni teden, smatra kot dan, ki ga delavec preživi na delu v pogledu doseganja in ustvarjanja vseh pravic iz delovnega odnosa, torej tudi pravice na letni dopust, pravice na odmor za dneve državnih praznikov itd.

Glede na to, da je državni praznik padel na prosto soboto,

se smatra, kakor da je bil ta dan delavec na delovnem mestu in je zato gospodarska organizacija dolžna izplačati osebni dohodek za ta dan, kakor da je delavec delal 8 ur.

Vprašanje: Kaj se šteje kot prekoračeno delo pri 42-urnem tedniku do 7. IV. 1970, oziroma do končnega roka, ki je predpisan za uvedbo skrajšanega delovnega tedna?

Odgovor: Glede na odredbo 10. člena, odstavek 2 Osnovnega zakona o uvajanju 42-urnega delovnega tedna (Ur. l. 17/65 in 28/66) se do isteka roka 5 let (7. IV. 1970 oziroma 7. IV. 1971, če je ta rok z republiškim zakonom podaljšan za 1 leto) za daljše delo od polnega delovnega časa šteje samo delo nad 48 ur tedensko. Glede na to se delo nad 42 ur do 48 ur tedensko ne upošteva kot podaljšani delovni čas in se ne obračunava kot nadurno delo.

Vprašanje: Kako se upošteva prosti dan pri koriščenju letnega dopusta?

Odgovor: Za prosti dan delavec ne prejme osebni dohodek, ker ni delal, pač pa se ta dan računa kot delovni dan v teku koriščenja letnega dopusta, oziroma se vračunava v število delovnih dni, potrebnih za doseganje otroškega dodatka itd. Npr. če je delavcu odobreno 25 dni letnega dopusta, se v to število upoštevajo vsi delovni dnevi od pričetka izkoriščanja letnega dopusta, tudi vsi prosti dnevi, ki se računajo kot delovni dan v tem primeru.

Vprašanje: Ali lahko podjetje po uvedbi 42-urnega tednika ponovno preide na 48-urni tednik?

Redni delovni čas nad 42 ur je samo izvzetek, a ne pravilo. Osnovni zakon ne predvideva možnosti »poskusnega« prehoda na 42-urni tednik, temveč edino možnost postopnega prehoda (čl. 10 Osnovnega zakona). Iz tega izhaja, da bi vrnitev na 48-urni tednik, ko je že uvedeno 42 ur tedensko, bila protustavna in protizakonita.

Če smo določili, da ima prosti dan karakter delovnega dneva pri doseganju pravic iz delovnega odnosa, potem pridemo do zaključka, da se pri doseganju pravic za otroški dodatek in pravice na penzijsko zavarovanje prav tako nič ne spremeni.

Kralj Boris, ecc.

Perspektiva ali nadaljnji razvoj podjetja

Postavitev jasnega cilja, katerega želimo doseči z določenim delom in vlaganjem sredstev, je splošen značaj podjetja. Velja pa tudi za pravilno usmerjevanje in vodenje.

Pri reševanju vsakodnevnih nalog se pojavljajo tudi problemi, ki jih ni mogoče takoj rešiti. Naloga vodstvenega kadra je, da o njih razmisli in postavi v svoj program, ki zahteva kasnejše rešitve. Lahko bi dejali, da za pravilno vodenje podjetja ni potreben samo plan dela za tekoče obdobje, temveč tudi plan razvoja za daljše obdobje — perspektivni razvojni plan.

Izdelava tega plana je zahtevna naloga, saj zahteva poleg poznavanja trenutne situacije proizvodnje, tržišča, kadra, razvoja tehnike in drugo še znatno mero sposobnosti pravilne ocene za vnaprej. Ker se navedeni pokazatelji hitro menjajo, je nujno, da je osnovni perspektivni plan zasnovan na širši zasnovi, bolj z načelnimi smernicami gospodarske politike podjetja.

Ko se je izdelal naš investicijski program, katerega smo izpolnili, je bil postavljen z njim tudi perspektivni plan za določeno obdobje. Hitro razvoj gospodarstva, mednarodne delitve dela, skok na tuja tržišča, razvoj tehnike ter razvoj ostalih podjetij in sklopi standarda pa zahtevajo, da naš razvojni program ponovno pregledamo in ga prilagodimo današnjim in jutrišnjim oblikam dela in hotenj. Vsako ustavljanje na nivoju, kjer smo, bi pomenilo nevarnost padanja rentabilnosti in poslovanja, katere posledice bi kaj hitro vsi občutili.

Napačno si je pri tem predstavljati, da je v perspektivi aktualna in rešitev samo v avtomatiki. Ravno tako se ne sme osredotočiti problematika samo na proizvodnjo, temveč vsem grupam proizvodnje in tudi ostalim, kot so organizacija, notranji transport, vodenje — upravljanje, kadri, uvajanje biromehanizacije, zasledovanje razvoja tehnike v naši branži, kontrola, odnosi, disciplina, standard, moramo posvetiti enako pozornost. Še več je teh vprašanj, vendar bo potrebno vse po vrsti temeljito obdelati.

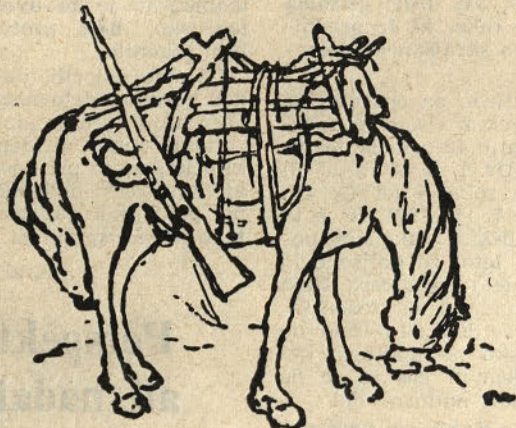
Mislím, da je iz navedenega razvidno, da je izdelava in dopolnitev perspektivnega plana podjetja potrebna in nujna za načrtno bodoče delo.

Tramte Franc, ing.

Nastanek II. pohorskega bataljona

Po tragičnem dogodku 8. januarja 1943., ko je padel legendarni Pohorski bataljon, so se na tem predelu Pohorja nahajali le še redki aktivisti in partizani, ki ob napadu slučajno niso bili v bataljonu. Ti redki borci, ki so še ostali, so

V partizane sem vstopil marca leta 1943. Vključil sem se v malo skupino osmih partizanov iz prejšnjega pohorskega bataljona. To so bili Harkov, vodja te skupine, Leon, Lenart, Gašper in Milka, ostalih imen se ne spominjam več. Ob

se zatekli na posamezne pohorske kmetije ter tam čakali, da popusti zima in da dobijo druga navodila ali navežejo stike z ostalimi enotami.

Kmalu po padlem Pohorskem bataljonu je prišel na Pohorje komandant Stane, ki je želel, da se ponovno formira v tem predelu II. pohorski bataljon.

prihodu v to grupico smo se nahajali v gozdu nad Legnom v Mislinski dolini. V začetku meseca aprila 1943 pa smo navezali stike s Savinjsko četo, ki se je ta čas nahajala na območju Dobrovelj. Poslan sem bil s patroljo preko Šmiklavža in Zavodne, pri Letušu smo prekoračili Savinjo ter se povzpeli v Dobrovlje, kjer se je ta

čas nahajala Savinjska četa. Ta četa je že bila obveščena o našem prihodu, dodelili so nam 14 borcev, ki naj bi pripadali naši grupi na Pohorju. Čez noč smo ostali v Savinjski četi, drugi dan pa smo krenili nazaj po drugi poti na Pohorje.

Iz male grupice je nastalo 28 borcev. Tudi s Koroškega smo pripeljali v naš sestav nekaj borcev. Med to akcijo pa smo spotoma pripeljali preko 40 ujetnikov, ki so pobegnili iz taborišč v Grazu in Dunaju. Vendar te nismo zadržali, ampak smo jih transportirali naprej na Dolenjsko. Edini, ki je iz te skupine ostal pri naši edinici, je bil sedanji narodni heroj in general Vojnovič. Naši tako povečani grupi so se spomladi leta 1943 pridružili še novinci in tisti, ki so prišli na dopust iz nemške vojske.

Ker pa je naša grupa štela preko 40 ljudi, je po nologu IV. operativne zone bil formiran II. pohorski bataljon, ki pa seveda ni bil tako številčen kot prvi. Največja pomanjkljivost, ki pa je bila takrat razumljiva, je bila, da smo bili zelo slabo oboroženi, le redki so imeli lovsko orožje, nekaj jih je pa bilo celo brez orožja.

Ce pa smo si hoteli pridobiti orožje, so nam bile potrebne akcije. Sprva smo se lotevali le manjših nemških patrolj. Prvi napad smo izvršili na Ribnico na Pohorju, kjer smo zaplenili dve puški in en

prejel odgovor. Plen je bil bogat. Zaplenili smo šest risanic, nekaj lovskih mauzer karabink in dovolj municije. Poleg tega pa je imel vsak Nmec še pištolo, tudi te smo zaplenili. Za tisti čas smo bili zelo dobro oboroženi. Kot sem že prej navedel, smo iz te akcije odšli na drugo minersko akcijo v Josipdol, kjer smo razbili kompresorje, zažgali upravo in uničili vodno turbino.

Številčno je naš bataljon štel vedno več borcev in julija 1943 se je preimenoval v odred, katerega komandant je bil Boriš Čizmek-Bor, komisar Franta Franc in načelnik štaba Harkov. Pohorski odred je ta čas štel že čez 100 borcev.

Bili smo dobro oboroženi, saj smo imeli v sestavu 4 mitraljeze, več pušk raznega porekla ter nekaj samokresov. Kot orožje smo si pridobivali tudi obleko. Prehranjevali smo se pa, kakor je že bilo.

Odred je napadel Lovrenc na Pohorju; tu smo rekvirirali trgovino, ki je bila dobro založena, in si pridobili hrane za 14 dni. Odgnali smo tudi živino iz bivšega Hlepovega posestva ter jo razdelili med kmete in tako imeli zagotovljeno preskrbo za čas, ko ni bilo možnosti nabave hrane.

Odred je nato krenil preko Skomarja v Zreče ter še tisto noč napadel žandarmerijsko postajo v župnišču. Ujeli smo vse policiste,

NE POZABIMO

Spomini na tiste dni, ko je naša zemlja ječala pod okupatorskimi grozodejstvi, na dni, ko je segel krik krvi v poslednjo našo vas in so za svobodo človeka in naroda padale tisočere žrtve, ne bodo in ne morejo biti nikoli pozabljeni!

Ta doba, ovenčana z vencem hrabrosti in slave, je v naši zgodovini najsvetlejša in nas iz roda v rod obvezuje, da ne samo z besedami, ampak z globoko občuteno hvaležnostjo čuvamo in skrbimo za grobove in spomenike njih, ki so dali največ, kar more človek doprinesiti svojemu narodu — življenje.

Premnoge je spremljala k poslednjemu počitku pesem: »KOT ŽRTVE STE PADLI V BOJU ZA NAS« padli kot talci, umirali v pregnanstvu, po ječah in taboriščih.

Prvi november, dan mrtvih, dan belih krizantem, je posvečen njihovega spomina, dolgim vrstam znanih in neznanih junakov, ki so izkrvavali v neizprosnem boju. Koliko grobov se je prezgodaj odprlo. K njim nas bodo vodile oživele stezice in znova bomo občutili, koliko trpljenja, svetlega junaštva, tople ljubezni veje iz teh grobov.

Njihova imena, vklesana v granit na spomenikih, bodo še močnejše zaživele v naših srcih, zaživele v globoki ljubezni, neizmerni hvaležnosti in v iskrenem spoštovanju, zakaj padli so v boju za nas, za naše lepše življenje, za domovino, ožarjeno s svobodo.

samokres. Kmalu nato pa smo napadli neko žandarmerijsko postajo blizu Slovenj Gradca. V tej akciji pa nismo imeli uspeha.

Kmalu po tej akciji pa se nam je pridružil neki Slovenjgrajčan, ki je prinesel seboj mitraljez zbrojevko z okoli 200 naboji. To je bila velika pridobitev za bataljon. Ker pa smo na tem terenu imeli že preveliko akcij, balo smo se iznenađenj, zato smo se umaknili na mariborsko področje.

Konec maja smo prispeli do mariborske lovske koč, kjer nas je neki gozdni čuvaj opozoril, da so Nemci na lovu v tej okolici in da mislijo prenočiti v lovski koči.

Komandant Harkov je dal povelje, da počakamo v gozdu ter v prvem mraku napademo Nemce, jim pobereemo orožje in nadaljujemo pot proti Črnemu kotu.

Zvečer ob mraku smo Nemce res presenetili pri večerji. Orožje so imeli obešeno na stenah. Ko smo stopili v koč, smo jih pozvali na predajo, neki zagrizen kulturundovec je potegnil pištolo, vendar mu strel ni uspel, ker je takoj

ki so bili tam. Na postaji Zreče smo uničili vse naprave, vlak pa natovorili s slamo, skobljanci in raznimi drugimi lesenimi premeti, ga spustili v pogon in zažgali. Goreča bakla se je vlekla vse do Slovenskih Konjic, kjer se je zaletel v slepi tir. V tej akciji so padli štirje partizani in ena partizanka. Pokopali smo jih na Kunigundi.

Vse do januarja 1944 je odred operiral na vseh področjih Pohorja in izvršil preko 40 akcij ter tako postavil možnost za formiranje nove večje edinice. Številčno stanje odreda je že presegalo 150 borcev.

Ob obletnici padlega Pohorskega bataljona 8. januarja 1944 pa se je naš odred združil z mariborsko četo, šaleškimi partizani, delno tudi s koroškimi partizani in se formiral v XI. SNOUB Miloša Zidanška (Pohorsko).

Ta novoformirana brigada je tudi v poznejših akcijah zadala sovražniku mnogo izgub in tako vsaj delno maščevala padli Pohorski bataljon.

Po pripovedovanju Ivana Razdevška

Ob volitvah v samoupravne organe socialnega zavarovanja

Letos jeseni poteče mandatna doba okrog polovici članov v vseh samoupravnih organih socialnega zavarovanja. Namesto njih smo v mesecu oktobru izvolili nove člane. Pomembnost samouprave na tem področju ni potrebno posebej poudarjati, ker je bilo v zadnjem času o tem napisanega mnogo. Poudarjamo le to, da smo v ljubljanski komunalni skupnosti kamor spada po regionalnem sestavu tudi območje občine Hrastnik obravnavali in sklepali o 25 milijardah starih dinarjev letno, ki jih plačujejo zavarovanci in to samo za zdravstveno zavarovanje. Ti organi pa imajo še druge pomembne naloge in lahko vplivajo na pravice zavarovancev iz zdravstvenega zavarovanja.

Komunalna skupnost socialnega zavarovanja delavcev Ljubljana je bila oblikovana in deluje v današnjem sestavu od oktobra leta 1966 ter pokriva 17 občin — od Cerknice do Hrastnika in od Kamnika do Kočevja, skupaj ima okrog 500.000 zavarovancev. Struktura zavarovancev, vključenih v komunalno skupnost, je izredno pestra, saj se znotraj skupnosti srečujemo z zavarovanci, ki so po fizičnem delu razporejeni od najlažjih do najtežjih del, prav tako pa tudi po umskem delu od najnižjih do najvišjih kategorij glede na odgovornost in obseg dela. Pestrost povečuje močna koncentracija zdravstvene službe na ožjem področju Ljubljane in to službe, ki po svoji funkciji predstavlja vrh zdravstva in ni namenjena v celoti ali izključno le potrebam komunalne skupnosti Ljubljana.

Samoupravni organi skupnosti (skupščina komunalne skupnosti ima 95 članov in izvršilni odbor skupščine — iz Hrastnika 3 člani) so začeli z delom sredi oktobra leta 1966, v času priprav na reorganizacijo zdravstvene službe, kar je oteževalo njihovo normalno delovanje. Delo samoupravnih organov je bilo oteženo tudi zaradi premalo aktivnega angažiranja celotnega področja zdravstvene službe pri reševanju problemov reforme neposredno po tem, ko je bila uveljavljena in je pritisk na to področje zaradi reformnih ukrepov izstopal šele ob koncu leta 1966. Praktično lahko označimo konec leta 1966 in začetek leta 1967 kot čas, v katerem se je začela uveljavljati reforma tudi na področju zdravstva. To pomeni, da smo se dejansko z reformo in vsemi njenimi problemi srečali znatno kasneje v zdravstvu kot pa na ostalih področjih gospodarstva.

Temu primerno je prišlo tudi do ostrih polemik in končno do ukrepov, ki so bili nepopolni, vendar odločno potrebni. Prvo in najtežje delo je bilo preusmeriti in prekriti s prakso močnega naraščanja sredstev sklada iz leta v leto po povprečni stopnji 15, 17 pa tudi 20 odstotkov. Na prehodu iz leta 1966 v leto 1967 je prišlo do zmanjšanja osnovne stopnje prispevka od 7 na 5 %. To znižanje stopnje je v začetni fazi povzročilo precejšen preplah, saj so bile prve razlage celo takšne, da bo s tem ukrepom praktično zaustavljen razvoj zdravstvene službe in da je celo v nevarnosti redna zdravstvena zaščita in varstvo. Pri teh razpravah ni bilo dovolj upoštevano dejstvo, da je

prišlo do preusmeritve, do prenosa dela obveznosti, ki so se doslej pokrivalo iz sredstev zavarovanja, neposredno na zavarovanca v obliki soudeležbe, kot tudi dejstvo, da je znižano stopnjo zdravstvenega zavarovanja zdravstveno varstvo postavljeno v položaj, da začne z internimi ukrepi slediti in se podrejati zakonitostim reforme. Računalo se je s tem, da je zdravstvo v času uvajanja reforme več ali manj ostalo neprizadeto in je bilo postavljeno pred reformske probleme šele z znižanjem stopnje od 7 na 5 %. Spremembe, do katerih je moralo priti, lahko najbolje dokumentirajo podatki, da so se razpoložljiva sredstva iz leta 1966, ko je potencial znašal 27 milijard 387 milijonov S-din, znižal na 22 milijard 215 milijonov dinarjev, torej za 5 milijard 172 milijonov S-din. Letos pa predvideva sklad 24 milijard 182 milijonov S-din priliva, kar sicer pomeni v primerjavi z letom 1967 povečanje za okrog 2 milijardi, vendar je tudi letošnji potencial še vedno za okrog 3 milijarde nižji od razpoložljivih sredstev v letu 1967. Iz tega je mogoče zaključiti, da se je zdravstvo v zadnjem času tudi angažiralo za realizacijo reformnih ukrepov.

Iluzorno bi bilo pričakovati ali trditi, da je mogoče v enem letu rešiti vsa sporna vprašanja, ki se pojavljajo na področju zdravstva

že nekaj let, če ne že ves čas po vojni, vendar je bila v letu 1967 dana solidna osnova, da se v bodoče posamezna področja načrtno urejujejo. Z začrtano politiko so samoupravni organi nadaljevali tudi letos, pri čemer je prišla predvsem do izraza pripravljenost in odločnost, da se zadeve rešujejo v rokih, ki so z zakonom predvideni. Tako je bil letošnji finančni načrt sklada pripravljen in tudi sprejet že ob koncu preteklega leta. V tem oziru bi skupnost dejansko lahko začela normalno poslovanje s 1. 1. 1968. Po zakonu bi morale biti sklenjene tudi pogodbe s partnerji sklada, to je z zdravstveno službo, do konca februarja letos. Žal se je pokazalo, da ni pripravljenosti in odločnosti izven samoupravnih organov, da roki ostanejo v veljavi, saj se iz leta v leto dogaja, da prihaja do sprememb največkrat prav v času sklepanja pogodb. Tako imamo tudi letos primer, da se je sklepanje pogodb zavleklo daleč v polovico leta in je praktično potekalo še v juliju 1968, mnogo pogodb pa še konkretno ni rešenih, ker so poslovni partnerji zaradi morda objektivnih ali tudi neobjektivnih vzrokov sprožili arbitražni spor. Arbitraža ima nalogo, da v teku meseca odloči o zadevi.

Problematika, s katero se letos precej ukvarjajo samoupravni organi, je delitveno razmerje, po ka-

terem naj bi se delila sredstva, namenjena za potrebe zdravstva in za potrebe izven zdravstva, kot so nadomestila in drugi stroški, ki sodijo v zdravstveno zavarovanje. Osnovno delitveno razmerje je že vsa leta nazaj sporno. Dejstvo pa je, da ni na razpolago usmeritev, na podlagi katerih bi bilo mogoče meritorno in dokončno začrtati delitveno razmerje. S tem v zvezi se prav tako postavlja tudi vprašanje delitvenega razmerja za tisti del sredstev, ki odpadejo izključno na zdravstvene službe. Tako na primer ni mogoče z gotovostjo opredeljevati sredstva v splošno zdravstveno službo, bolnišnično in specialistično službo, ker so mnenja in tudi stališča mnogokrat le izraz trenutnih potreb in se tako trenutnemu položaju primerno pripravljajo delitvena razmerja. Ob takem načinu pa je enkrat favorizirana splošna zdravstvena služba, drugič bolnišnična ali specialistična. Samouprava si skupaj z vsemi ostalimi činitelji prizadeva, da vprašanje delitvenih razmerij prenese v dokončno pristojnost organa, ki naj o tem odloči, da gre za osnovno usmeritev, katera služba in v kakšnem obsegu naj se razvija na določenih področjih in torej samouprava komunalne skupnosti Ljubljana lahko ta vprašanja reši izključno le za svoje področje. Osnovno delitveno razmerje in delitveno razmerje za sredstva, namenjena za zdravstvo, sta dve temeljni vprašanji, ki jih je treba odločno reševati in rešiti, saj gre pri delitvi sredstev na posamezne porabnike, če so seveda rešena osnovna razmerja, več ali manj (Nadaljevanje na 9. strani)

KAKO JE PRAVILNO?

Ali ima delavka, ki zaradi predčasnega poroda ne more pred porodom izrabiti vsega obveznega dela porodniškega dopusta v trajanju 28 dni, pravico, da po porodu izrabi ta neizrabljeni del porodniškega dopusta?

Odgovor:

Če porod nastopi pred preteklim 28 dni pred porodom (obvezni del porodniškega dopusta), traja porodniški dopust po porodu vedno samo 77 dni, ne pa 77 dni in še razlika za toliko dni, kolikor jih delavka ni izrabila do 28 dni obveznega dela porodniškega dopusta pred porodom. Komunalni zavod za socialno zavarovanje pravilno šteje porodniški dopust po porodu samo v trajanju 77 dni, čeprav je porod nastopil pred rokom 28 dni, ki ga je določil zdravnik. Zakonodajalec namen je namreč, absolutno zavarovati delavko samo po porodu, ne pa tudi pred porodom. Delavka torej ni mogla sicer brez svoje krivde nastopiti obveznega dela porodniškega dopusta 28 dni pred porodom, ta del dopusta ni mogoče v nobenem primeru izrabiti po porodu, oziroma ga podaljšati. V primeru pa, da glede na razmere tudi v 28 dneh brez krivde delavke ni prišlo do poroda in je obvezni del podaljšani, porodniški dopust v celoti za nosečnost in porod ne more trajati več kot 105 koledarskih dni in se zato v takem primeru praktično drugače 77 koledarskih dni po porodu, ki so obvezni, skrajša.

Ali lahko delavski svet podjetja izreče izključitev tudi delavki, ki je noseča, če je storila hujšo kršitev delovne dolžnosti?

Odgovor:

O izključitvi delavca ali delavke iz podjetja zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti odloča po statutu določen organ. Pristojni organ podjetja lahko izreče izključitev iz delovne skupnosti zaradi hujše kršitve delovne dolžnosti tudi delavki, ki je noseča. Nosečnost delavke ni zadržek pri izključitvi iz delovne skupnosti. Ta zadržek pride v poštev samo v primeru, kadar se odpravi delovno mesto ali trajneje zmanjša obseg dela oziroma poslovanja ali če se ugotovi nesposobnost zahtevam delovnega mesta.

Ali delovna organizacija lahko zahteva od delavke z otrokom do 8 mesecev starosti pri petdnevem delovnem tednu, da mora delati nekaj dni v tednu tudi dalj kot 4 ure dnevno?

Odgovor:

Delavka z otrokom, starim do 8 mesecev, ima pravico delati 4 ure na dan, če to zahteva. V tem primeru ima za 4 ure na dan pravico do udeležbe pri delitvi za osebne dohodke po vseh osnovah glede na svoje delovne uspehe in za delovni čas nad 4 ure na dan pravico do nadomestila po predpisih o zdravstvenem zavarovanju. To pomeni, da

ima delavka z otrokom do 8 mesecev starosti pravico delati po 4 ure dnevno tudi pri 5-dnevem delovnem tednu, to je skupaj 20 ur na teden. Ni namreč zakonite podlage, da bi organizacija lahko zahtevala od takšne delavke, da bi morala delati nekaj dni v tednu tudi dalj kot 4 ure dnevno, oziroma od nje zahtevati, da bi morala svojo pravico izrabiti tako, da bo v 5 dneh opravila skupaj 24 ur dela. Pravica delavke — matere do 4-urne dnevne zaposlitve pomeni, da je po zakonu otroku dopustno odtegniti mater največ 4 ure na dan.

Ali lahko nadomesti začasno odsotnega delavca, ki je pri vojnih, njegov sodelavec?

Odgovor:

Po zakonu stopi delavec izjemoma na delo v delovno organizacijo za določen čas tudi takrat, če je treba nadomestiti na delovnem mestu začasno odsotnega delavca, ki je pri vojnih. Glede na to določbo je treba nadomestiti na delovnem mestu začasno odsotnega delavca, ki je pri vojnih, praviloma z delavcem, ki naj se sprejme na delo za določen čas, za toliko časa, dokler je začasno odsoten delavec, pri vojnih. Če pa gre za krajšo odsotnost takšnega delavca (nekaj mesecev), bi lahko opravljal dela začasno odsotnega delavca tudi njegov sodelavec pod pogojem, da delovni proces to dovoljuje oziroma omogoča.

ZANIMALO VAS BO — ZANIMALO VAS BO — ZANIMALO VAS BO — ZANIMALO VAS BO — ZANIMALO VAS BO — ZANIMALO

Prišli v podjetje:

Blaznik Stanislav, ključavničar; Zorec Miroslav II, odnašalec; Jakopič Gregor, odnašalec; Jakovljevič Milan, krogličar; Kolenc Vinko, ključavničar; Rošker Rugolf, krogličar; Alt Darinka, odnašalka; Mišmaš Franc, pom. delavec v obratu.

Odšli iz podjetja:

Rancinger Ladislava, natikalca; Završnik Leopold II, brigadir MDW; Tušek Zdenko, krogličar; Knez Marija, pomož. delavka v brusilnici.

Upokojeni:

Zupanc Avgust, brigadir steklar; Haberl Cirila, čistilka v samskem domu.

Prirastek v družini:

Šinkovec Zdenka, sina; Pižmoht Bojan, sina; Baljković Đerosim, sina; Lapornik Milan, hčerko; Skrubej Jožica, hčerko; Govejšek Stanislav, sina; Strgaršek Milena, hčerko.

Poročila se je:

Večko Zdenka, pom. delavka v brusilnici — Petan.

Odšel v pokoj

Pred dnevi smo se poslovili od našega dolgoletnega sodelavca tovariša Zupanc Avgusta, ki odhaja v zasluženi pokoj. Zupanc Avgust je bil rojen 8. 8. 1912. v Hambornu. Po prihodu v Jugoslavijo se je 9. 8. 1926 zaposlil v steklarni Hrastnik. V hrastniški steklarni je delal do leta 1935. Razne gospodarske krize v tistih časih so ga v letu 1935 pripeljale v prijetno srbsko mesto Paračin. Tu se je zaposlil v srbski tovarni stekla. Delal je na delovnem mestu pomočnika na stiskalnici. Po zlomu predaprilske Jugoslavije se je vrnil v Hrastnik in delal pri nas vse do svoje zaslužene upokojitve 30. 9. 1968. V naši tovarni je delal na stiskalnici nekaj časa kot pomočnik, pozneje pa kot brigadir. Svoje bogate izkušnje je rad prenašal na mlajše, saj je v svojem dolgoletnem delu izučil lepo število mladega kadra, od katerih so nekateri že samostojni brigadirji. Pri svojem delu je bil vesten in natančen, zato smo ga v podjetju tudi spoštovali. Ko odhaja v zasluženi pokoj, mu želimo še mnogo zdravih in srečnih let v krogu svojih dragih.

Uredništvo!

Tovariš urednik!

Zelo nestrpno sem pričakoval, da mi boste poslali naš časopis Steklar. Na žalost ga do danes še nisem prejel. Prosim te, če bi mi odpisal in če bi mi povedal, zakaj ga ne dobim. Tako dolčas mi je po novicah iz Hrastnika, vem, da bom lahko veliko izvedel iz Steklarja. Verjetno si izgubil moj naslov, zato ti ga danes ponovno pošiljam.

Te pozdravlja

Vojak Mihoci Ivan
V. P. 5970/3 Ohrid

Dragi Ivan!

Najprej naj se ti opravičim, ker ti nismo poslali takoj Steklarja. Tvoj naslov nismo izgubili. Časopis smo ti že poslali. Denar, ki si ga prejel, je honorar za tvoj prispevek oziroma objavljeno pismo.

Te pozdravlja urednik

Spoštovani tovariš urednik!

Kot mnogo drugih, ki so služili ali služijo vojaški rok, sem se tudi jaz odločil, da napišem nekaj vrstic.

Vojaški rok služim v Kninu, to je malo mesto v Dalmaciji. V tem mestu sta dve kasarni — severna in južna.

Jaz sem v severni, je lepo urejena in sem se že privadil. V nedeljo smo imeli svečano obvezo, s to obvezo sem tudi jaz postal pravi vojak. S tem dnem smo začeli tudi z zanimanjem. Zanimanje je naporno in to zaradi vremena, tu je namreč velika vročina, mislim da je v Hrastniku že kar hladno.

Prosim za »Steklarja« in vse prav lepo pozdravljam, posebno pa pozdravljam moje sodelavce iz strgarske delavnice.

Bojan Smodič
V. P. 2870/11-1
Knin, Hrvatska

Dragi Bojan!

Prav lepa hvala za poslano pismo. Zelo nas veseli, kadar se nam oglasi kak naš sodelavec. Radi ti verjamemo, da je v Dalmaciji še toplo, toda menda bo kar kmalu pritisnila zima in tudi vam, vojakom, ne bo prevroče. Torej se je zanimanje začelo, veš, tako ti bo mogoče čas hitreje potekal in boš kmalu spet potrkal na naša vrata. Boš videl, kako bo hitro minilo.

Bojan, oglasi se še kaj. Prejmi lepe pozdrave in še enkrat hvala za pismo in tudi »Steklarja« ti bomo z veseljem pošiljali.

Urednik in kadrovska služba

Dragi urednik!

Oglašam se z Bileče in vse prav lepo pozdravljam. Prosim vas, če bi mi pošiljali »Steklarja«.

Rotar Ernest
V. P. 3215/15
Bileča

Dragi Erno!

Prav lepa hvala za kartico, zelo je lepa. Tudi »Steklarja« ti bomo z veseljem pošiljali.

Lepe pozdrave ti pošilja
urednik in kadrovska služba

Seminar v Podvinu

Delavska univerza »Tomo Brejc« iz Kranja je v dneh med 7. in 12. oktobrom pripravila v Podvinu seminar o formiranju in urejanju poceni tiskanega glasila delovnega kolektiva. Tako je upravni odbor za ta seminar prijavil tudi mene. V Podvinu se nas je zbralo 16 urednikov raznih glasil. Že same uvodne besede vodje seminarja Dušana Rebolja so mi dale vedeti, da bom zvedel veliko koristnega, kar mi bo pozneje pomagalo pri delu, čeprav je naše glasilo »Steklar« tiskano v knjižnem tisku. Kmalu so se moja pričakovanja uresničila. Izredno priznanje, gre skrbni pripravi seminarja, da je lahko v tako kratkem času posredoval toliko tem, napotkov in nad vse koristnih nasvetov, ki jih bo

mo pozneje uporabljali v praksi. Uspešnost seminarja pa je tudi v navezavi stikov med posameznimi udeleženci, ki smo se sešli iz raznih krajev Slovenije. Mnogi med nami so z zanimanjem poslušali pogovore o izkušnjah tistih tovarišev, ki že dalj časa urejujejo in tiskajo glasila predvsem v časopisni roto tehniki.

Na seminarju so predavali in posredovali svoje izkušnje profesor Rado Derlink z delavske univerze Kranj, novinar Miklavž Knez iz tovarne »LEK« Ljubljana in novinar Dušan Rebolj, zunanji sodelavec delavske univerze Kranj. Vsem predavateljem iskrena hvala in upam, da se še kdaj vidimo na kakšnem podobnem seminarju.

Jože Gerhard

Udeleženci seminarja za urednike tovarniških listov v Podvinu

ZAHVALA

Ob bridki izgubi ljubega moža, očeta, starega očeta

ČEPIN FRANC

se vsi globoko užaloščeni iskreno zahvalujemo vsem, ki so nam stali ob strani in nam kakorkoli pomagali v dneh žalosti. Zahvalujemo se predvsem pododboru sindikalne družnice brusilnice, godbi na pihala Svoboda II, pevskemu društvu Svobode II Hrastnik, obema govornikom, sindikatu in upravi Steklarne za prelepe vence in vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti ter tudi vsem ostalim darovalcem vencev.

Žalujoči: žena Cecilija, sin Franci z družino ter ostalo sorodstvo.

VIŠINA NADOMESTILA OSEBNEGA DOHODKA ZA ČAS ZDRAVLJENJA DELAVCA V STACIONARNEM ZAVODU

V primeru, da se zavarovanec med začasno nezmožnostjo za delo, ko je v stacionarnem zdravstvenem ali drugem specializiranem zavodu, v katerem ima nastanitev in prehrano, kar velja v primeru, da je poslan v tak zavod zaradi zdravljenja, mu pripada zmanjšano nadomestilo osebnega dohodka. To zmanjšanje ne predstavlja participacije v zvezi s stroški zdravljenja v takem zavodu, ampak se zmanjšuje njegovo nadomestilo zaradi tega, ker je delavcu zagotovljena brezplačna prehrana in nastanitev. S tem v zvezi je treba poudariti, da pripada zmanjšano nadomestilo osebnega dohodka tudi v primerih, kadar mora delavec poleg tega zmanjšanja po sklepu komunalne skupnosti socialnega zavarovanja plačevati tudi sorazmeren del stroškov zdravljenja v stacionarni ali drugi zdravstveni ustanovi.

Da zmanjšanje nadomestila osebnega dohodka za čas zdravljenja ne bi vplivalo na poslabšanje življenjskih razmer članov njegove družine, je z zakonom določeno, da se pri zmanjšanju

nadomestila osebnega dohodka v takih primerih sorazmerno upošteva število družinskih članov, ki jih je delavec dolžan preživljati, oziroma, da se ne zmanjša nadomestilo, če ima zavarovanec z zakonom določeno število družinskih članov.

V kolikor se v stacionarni zdravstveni ustanovi zdravi delavec v času njenega porodniškega dopusta, se za čas trajanja te njene pravice ne zmanjšuje nadomestilo osebnega dohodka, ne glede na to, da ji v tem času pripada brezplačna prehrana in nastanitev in ne glede na to, ali se nahaja v tej zdravstveni ustanovi v zvezi z njenim porodom ali nosečnostjo ali zaradi kakšne druge bolezni. Ta zaščita je določena zaradi tega, ker uživa žena porodnica za časa nosečnosti in poroda posebne pravice. Prav tako se za čas zdravljenja v stacionarnem zavodu ne zmanjšuje nadomestilo osebnega dohodka delavcem, ki so nosilci »partizanske spomenice 1941«, ordena narodnega heroja ali ordena Karadorževe zvezde z mečem, ordena belega orla ali zlate medalje

»Obilica«. Nadomestilo se tudi ne zmanjšuje tistim, ki imajo svojstvo vojnega invalida.

Kadar se delavec v času svoje delanezmožnosti zdravi na svoje stroške v stacionarni ali drugi zdravstveni ustanovi za zdravljenje z uporabo prirodnih faktorjev, mu pripada polno nadomestilo osebnega dohodka zaradi začasne nesposobnosti za delo, če se je na tako zdravljenje napolnil po nalogu ali odobritvi pristojnega zdravnika komunalnega zavoda za socialno zavarovanje in organizacije, v kateri je zaposlen nad 30 dni. Tako stališče je zavzeto zaradi tega, ker se delavcu ne zagotavlja brezplačna prehrana in nastanitev v takem zavodu. Delavcu, ki je v priporu ali je zoper njega izrečen sspenz v času prejemanja nadomestila osebnega dohodka, gre zmanjšano nadomestilo, ki znaša tretjino, če preživlja družino, pa polovica nadomestila. To zmanjšano nadomestilo mu gre za toliko časa, dokler je začasno zadržan, odstranjen iz službe, v priporu ali v preiskovalnem zaporu. Iz tega jasno izhaja, da se mu ne more ponovno zmanjševati nadomestilo, če se zdravi v stacionarnem zavodu.

Zmanjšanje nadomestila osebnega dohodka za čas zdravljenja delavca v teku prvih 30 dni se vrši od zneska nadomestila osebnega dohodka, ki ga delavcu ugotavlja delovna organizacija s svojim samoupravnim aktom, upoštevajoč število družinskih članov, kot to določa zakon. Če delavec ne preživlja niti enega člana družine, mu pripada za čas zdravljenja v takem zavodu nadomestilo osebnega dohodka v višini 60 % od nadomestila, ki bi mu pripadalo, če bi se zdravil doma. Če delavec preživlja enega člana družine, znaša nadomestilo 80 % od rednega nadomestila, če preživlja dva člana družine, znaša zmanjšano nadomestilo 90 % od rednega nadomestila. V kolikor pa delavec preživlja tri ali več članov družine, se mu izplačuje redno polno nadomestilo. Pri ugotavljanju odstotka zmanjšanja nadomestila osebnega dohodka za čas zdravljenja v stacionarnem zdravstvenem zavodu se upoštevajo samo tisti člani njegove družine, za katere je delavec prejel zdravstveno izkaznico, da lahko na njegovi osnovi koristijo pravico do zdravstvenega zavarovanja. Izjema obstoji samo za vajence v gospodarstvu in učence strokovnih šol s praktičnim poukom, ker ti otroci obdržijo status člana družine, če

prav imajo istočasno pravico do zdravstvenega zavarovanja na podlagi njihovega šolanja in se jim tudi na tej podlagi izda samostojna zdravstvena izkaznica. V tem primeru ne gre za člana družine, ki se preživlja sam s svojim delom, temveč gre za otroka, ki se šola, čeprav obstoji njegova osebna pravica do zdravstvenega zavarovanja. V število članov družine se šteje zakonski tovariš, v kolikor nima sam svojstvo zavarovanca (če je zaposlen ali uživa pokojnino). Zavarovančevi otroci in otroci, ki jih je zavarovanec vzel k sebi in jih preživlja, se upoštevajo, v kolikor še niso izpolnili 15. leto starosti, če se šolajo, pa do konca predpisanega rednega šolanja, vendar najdalj do dopolnjenega 26. leta starosti.

V primeru razveze zakonske zveze se štejejo v število članov družine zaposlenega delavca vsi njegovi otroci (zakonski in nezakonski iz prvega in drugega zakona) vse dotlej, dokler izpolnjujejo že navedene pogoje. Zato se v število članov družine računa otrok tudi v primeru, če prejema štipendijo. Razvezani zakonec se upošteva v število članov družine samo v primeru, če je tudi v naprej po razvezi obdržal pravico do zdravstvenega varstva. Če sta oba od staršev v delovnem razmerju in imata svojstvo zavarovanca, se njihovi otroci upoštevajo v število članov družine enega in drugega od staršev ne glede na to, če je bila otrokom izdana zdravstvena izkaznica na podlagi zavarovanja očeta ali matere. Zaradi tega se v primeru, da sta oba od staršev istočasno v stacionarnem zavodu, enemu kakor drugemu določa višina zmanjšanja nadomestila osebnega dohodka upoštevajoč skupno število njunih otrok.

V preteklosti je bila uveljavljena tudi tako imenovana nezdravljiva bolezen, zaradi katere so zavarovanci, oboeli za tako boleznijo, prejeli polno nadomestilo. Po novih predpisih pa se v takih primerih zmanjšano nadomestilo obračunava enako kot v primerih drugih bolezni.

Viktor Sušin, dipl. pravnik

Ob volitvah v samoupravne organe socialnega zavarovanja

(Nadaljevanje s 7. strani)

za konkretne poslovne dogovore, ki jih je mogoče reševati sproti. Delo samoupravnih organov je bilo v razdobju dveh let vsekakor uspešno. Treba je priznati, da se samouprava krepko uveljavlja v trikotu zavarovanec — zdravstvena služba — socialno zavarovanje, ob tem pa je treba takoj dodati, da polne veljave še vedno nima. Karakteristična je pri tem še vedno močno prisotna praksa, da se dogovori o spremembah v sami organizaciji zdravstvene službe kakor tudi pri njenem financiranju vodi v začetni fazi vedno le na nivoju strokovnih služb in upravnih organov, ko naj pride do konkretne realizacije, pa se zahteva intenzivno angažiranje samouprave ob tem, da dogovori večkrat nimajo finančnega kritja. Tako samouprava praktično izgublja na svojem pomenu oziroma se njena dejavnost in funkcije zožujejo izključno na to, da največkrat nastopa kot arbiter med dvema strankama, to je med zavarovanci in zdravstveno službo in še to zgolj po vprašanju finančnega poslovanja. S takim načinom obravnavanja samouprave moramo nujno prenehati, saj bo sicer le ta postala praktično poleg strokovnih služb zdravstva in socialnega zavarovanja tretji partner, ki bo več ali manj formalno nastopal kot za-

ključna celota, ne pa kot varuh zavarovanca in njegovih potreb.

Delo samoupravnih organov je mogoče oceniti tudi na podlagi osemmesečne realizacije letošnjega finančnega načrta. Sklad je v tem času zaključil poslovanje s prejšnjim letom 140 milijonov S-din, medtem ko je v enakem razdobju preteklega leta zaključil svoje poslovanje s primanjkljajem okrog 435 milijonov S-din. Posamezne postavke finančnega načrta tako pri izdatkih kažejo na to, da so bile v večini primerov realno predvidene in da ni posebnih odstopanj.

Ob volitvah samoupravnih organov v socialno zavarovanje lahko za letošnje obdobje tudi trdimo, vsaj za območje Hrastnika, da se je tudi sindikat aktivno vključil v volitve teh organov in da se je prizadevalo, da bi se izbrali taki tovariši in tovarišice — zavarovanci, ki bodo za zahtevano delo sposobni, predvsem pa tudi pripravljeni to delo sprejeti. To je zlasti važno, ker bo potrebno v letu 1969 poleg rednega dela in poslovanja sklada zdravstvene službe in službe komunalnega zavoda opraviti tudi vse potrebne priprave za napovedane spremembe na področju zdravstvenega zavarovanja. Kot je znano, je reorganizacija celotnega področja zavarovanja predvidena s 1. 1. 1970.

Viktor Sušin, dipl. pravnik

Brez besed

Obisk predsednika republike Tita -

Prihod tovariša Tita pred naše podjetje

Po ogledu steklarne — tovariš Tito in naši predstavniki

Tovariša Tita in spremstvo pozdravlja predsednik CDS

Tovariš Tito vpisuje svoje vtise v spominsko knjigo

Ogled darila

Ogled proizvodnih prostorov

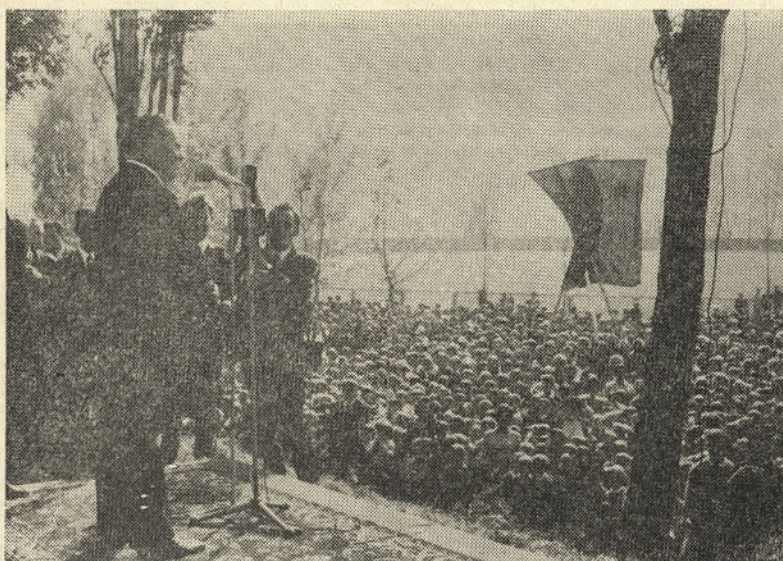

Zivahno zanimanje tovariša Tita za proizvodnjo razstavljenega stekla ob ogledu tovarne

Naš kolektiv je pripravil estetsko lepo izdelana darila. Mini-aturno steklarsko peč za tovariša Tita. Krásno izdelana vaza, za tovarišico Jovanko. Vse to je delo naših strokovnjakov in oblikovalcev.

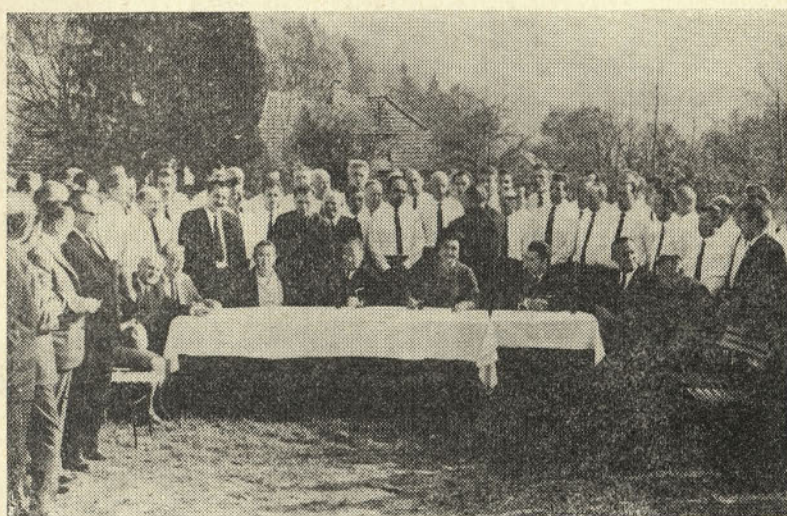
nepozabni dan za občane Hrastnika

Tovariš Tito govori Hrastničanom pred osnovno šolo »Heroja Rajka«

Prvo snidenje je bilo najbolj pristrčno. — Visoki gost ob prihodu v Hrastnik

Tovariš Tito — nasmejan in dobro razpoložen med pevci v Čečah

Se en posnetek tovariša Tita med pevci

Tovariš Tito se je na razgovoru z družbenimi in političnimi predstavniki Hrastnika seznanil z problemi v gospodarstvu, prosveti, kulturi, socialnem zavarovanju itd. Tovariš Tito se je predvsem zanimal za perspektivo gospodarstva, predvsem rudnika.

Prav iz jame so prišli rudarji, da so pozdravali našega dragega gosta. Ob tej priliki so mu predali miniaturno rudarsko svetilko.

Se in še je bilo pozdravljanja. — Posebno z mladino in šolarji

Res lep je bil sprejem. Tudi pozdrav Hrastničanom v slovo je je bil prav veličasten. Ob zvoku godbe in vzkliku Tito-Partija je vlak odpeljal s hrastniškega kolodvora

Fotografije je izdelal Foto Weiss. Slike bodo razstavljene na oglasni deski. Možen nakup, cena 2 din.

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: KARLI DREML	UDVOLJIV CLOVEK, ZLADISTI DO ŽENSK	OTOK PRED ZAHODNO FRANCOSKO OBALO	OTOK V JUŽNEM JADRANU	ŽIDOVSKO MOŠKO IME	DRŽAVA V JUŽNI AMERIKI	●	BIVALIŠČE GRASČAKOV	TRGOVSKI PROSTOR	OTOKAR KERŠOVANI	REKA V SEV. AMERIKI	GARDNER ●	SORODNICA	AGAMEMNOV SIN, ELEKTRIN BRAT	ALOJZ GRADNIK	VRSTA JELENA	FIGURA PRI ČETVORKI	ZVER IZ RODU MAČK	LETOPIS
OBRTNIK KOVINSKE STROKE						LIRSKA PESEM					VEČERNA OBLEKA							
DOKAZ OSUMLJENCA, DA OB ČASU ZLOČINA NI BIL PRISOTEN						DEL OBLEKE JAN NERUDA					IZVLEČEK IZ RŽENIH ROŽIČKOV TESTENINE							
ČLOVEK VESELE NARAVE									SLOVENSKA PISATELJICA (ILKA) NOVICA					LISA RDEČA POLJSKA CVETICA				
100 M ²			SREDIŠČE SLOVENSKE NAFTNE INDUSTRIJE BOJAZEN						ŽIVALSKA VRSTA ŠKAF							EDOUARD LAFO AMERIŠKI HUMORIST, PISATELJ		
SEVERNI JELEN				NAGLAVNI ROBEC	MARČEVSKI DNEVI V RIMSKEM KOLEDARJU	TELESNA STRAŽA	DOMAČE ŽENSKO IME MESTO V SOVJ. ZVEZI					URALSKO-ALTAJSKI NAROD BEBLER						
SPLETKA								ČISTOČA					VELIKA LESENA POSODA ARABSKI OKRASEK				DRUGA NAJVEČJA GORA V JUGOSLAVIJI	POZITIVNA ELEKTRODA
POLMER, REAUMUR		KNAP DOKUMENT						RAZPREDELNICA NAVZREK, DODATEK						NAŠA NAJVEČJA LUKA GOETHEJEVA MATI				
●	RIMSKI MUZEJ GLAVNO MESTO HERCEGOVINE							STAROGRŠKA LJUBICA NAKLJUČJE, NAMEN								●	OSEBNI ZAJMEK VZVIŠENA LIRSKA PESEM	
MARINKO					SPODNJA STRAN ROKE OBRTNIK LESNE STROKE				RASTLINA STELJČNICA JUŽNOAFRIŠKA POKRAJINA								MAKEDONSKO KOLO SOTESKA, JAREK	
SREDIŠČE VRTENJA			ORGANSKA SPOJINA, AMONIJKOV DERIVAT	ODKRITELJ TASMANIJE (CABEL) VELIKO REŠETO						BUDISTIČNI SVEČENIK V TIBETU ●		GLAVNO MESTO IRAKA KARNEVAL						
SLOVENSKI PISATELJ IN ZGODOVINAR (JOSIP)						IME TURŠKEGA DRŽAVNIKA ATATURKA					PETER ERZEN			REKA V AVSTRIJI KATRAN				
ANGLEŠKI ČASOPIS						●	VOJAŠKA FORMACIJA KEM ZNAK ZA CEZIJ					DEL OBRAZA					TOMISLAV NERALIČ	IVAN TAVČAR KRSTO ODAK
IME FILMSKE IGRALKE EKBERG						OTOK V MOLUKIH						DVOMLJIVEC						
MODERNA NAVIGACIJSKA NAPRAVA							VELIKA KAMNITA GMOTA						PRISTANIŠČE V JUŽNI ITALIJI					

Za pravilno rešitev gornje križanke razpisujemo 5 nagrad:

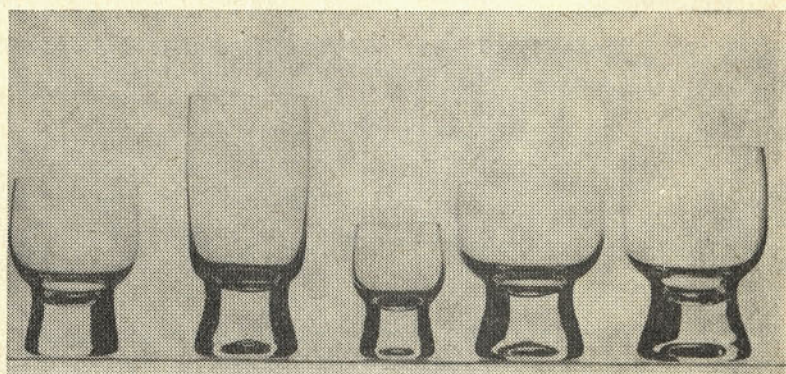
1. nagrada: 20 N-din
2. nagrada: 15 N-din
3. do 5. nagrada: po 10 N-din.

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »Steklarja«, Hrastnik. Na pisemski ovitek napišite NAGRADNA KRIŽANKA. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do ponedeljka, 18. novembra popolne.

NAGRAJENI REŠEVALCI.

Za nagradno križanko v prejšnjem »Steklarju« smo do določenega roka prejeli 45 rešitev. Žreb je prisodil nagrade naslednjim reševalcem:

1. nagrada: 20 N-din — Logar Slavica.
2. nagrada: 15 N-din — Dušak Zlatka.
3. do 5. nagrada: po 10 N-din — Jager Avgust, Zaletel Mirko, Kralj Boris.

Serijska kozarcev, ki je bila razstavljen na Bio III., avtor Papež Franc

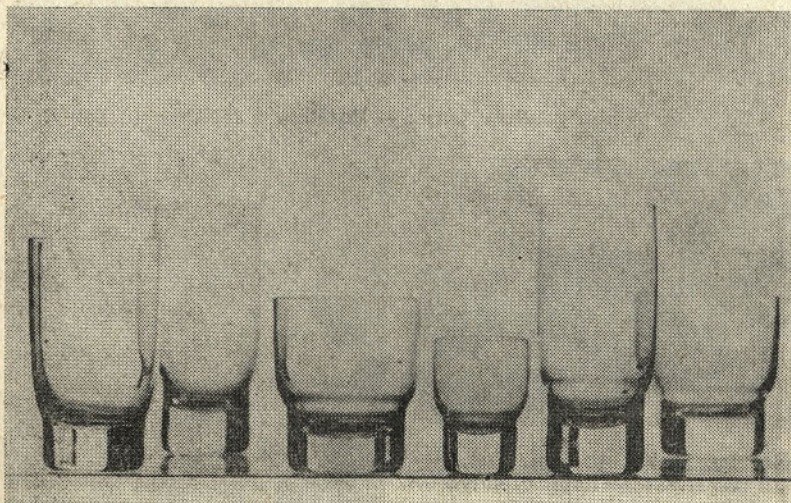
INVALIDNOST DELAVCA

Katere obveznosti ima podjetje nasproti delavcu, ki je utrpel nesrečo pri delu in postal invalid III. kategorije?

Po določilih temeljnega zakona o invalidskem zavarovanju je predvideno, da so delovne in druge organizacije ter drugi organi dolžni zadržati na delu delavca oziroma sprejeti na delo invalida dela (II. in III. kategorije invalidnosti), pri katerem je nastopila invalidnost kot posledica nesreče pri delu ali poklicnega obolenja, če je nesreča nastala pri delu ali obolenju v času, ko je bil

delavec v rednem delovnem razmerju v podjetju.

Če delovna organizacija nima delovnega mesta, na katerega bi razporedila takega invalida dela, je delovna organizacija dolžna, da mu na podlagi pogodbe ali na drug način z drugimi delovnimi organizacijami zagotovi zaposlitev pri drugi delovni organizaciji, s tem da je v tem primeru dolžna plačati vse stroške glede nove zaposlitve, vključujoč tudi plačilo začasnega nadomestila invalidu dela do zaposlitve.

Nagradena serijska na Bio III. in diploma Zvezne gospodarske zbornice na ZV 1968, avtor Papež Franc